Torstai 7. toukokuuta 2009

Vuosittainen ihmisoikeusraportti 2008 sekä Euroopan unionin ihmisoikeuspolitiikka

P6_TA(2009)0385

Euroopan parlamentin päätöslauselma 7. toukokuuta 2009 vuosittaisesta ihmisoikeusraportista 2008 sekä Euroopan unionin ihmisoikeuspolitiikasta (2008/2336(INI))

(2010/C 212 E/11)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon Euroopan unionin kymmenennen vuosittaisen ihmisoikeusraportin (2008) (neuvoston asiakirja 14146/1/2008),

— ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3, 6, 11, 13 ja 19 artiklan ja EY:n perustamissopimuksen 177 ja 300 artiklan,

— ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja kaikki asiaankuuluvat kansainväliset ihmisoikeusvälineet ([1]),

— ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan,

— ottaa huomioon kaikki Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeuksia koskevat yleissopimukset ja niiden valinnaiset pöytäkirjat,

— ottaa huomioon alueelliset ihmisoikeusvälineet ja erityisesti ihmisoikeuksia ja kansojen oikeuksia koskevan afrikkalaisen peruskirjan, Afrikan naisten oikeuksia koskevan valinnaisen pöytäkirjan, ihmisoikeuksia koskevan amerikkalaisen yleissopimuksen ja arabivaltioiden ihmisoikeuksia koskevan peruskirjan,

— ottaa huomioon 15. tammikuuta 2009 antamansa päätöslauselman Gazan alueen tilanteesta ([2]) sekä yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvoston 27. tammikuuta 2009 antamat päätelmät Lähi-idän rauhanprosessista,

— ottaa huomioon kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön voimaantulon 1. heinäkuuta 2002 ja kansainvälisestä rikostuomioistuimesta annetut parlamentin päätöslauselmat ([3]),

— ottaa huomioon Euroopan neuvoston ihmiskaupan vastaisen yleissopimuksen ja Euroopan unionin vuoden 2005 suunnitelman parhaista käytännöistä, vaatimuksista ja menettelyistä ihmiskaupan estämiseksi ja torjumiseksi ([4]),

— ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn yleissopimukseen (Euroopan ihmisoikeussopimus) liitetyn, kuolemanrangaistuksen poistamista kaikissa olosuhteissa koskevan pöytäkirjan nro 13,

— ottaa huomioon kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun ja rangaistusten vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen (kidutuksen vastainen yleissopimus),

— ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen lapsen oikeuksista,

— ottaa huomioon kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ja sen valinnaisen pöytäkirjan,

---

([1]) Kaikki asiaankuuluvat perusasiakirjat on lueteltu ulkoasiainvaliokunnan mietinnön A6-0128/2007 liitteessä III olevassa taulukossa.

([2]) Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2009)0025.

([3]) EYVL C 379, 7.12.1998, s. 265; EYVL C 262, 18.9.2001, s. 262; EYVL C 293 E, 28.11.2002, s. 88; EUVL C 271 E, 12.11.2003, s. 576; Hyväksytyt tekstit, 22. toukokuuta 2008, P6_TA(2008)0238; Hyväksytyt tekstit, 21. lokakuuta 2008, P6_TA(2008)0496.

([4]) EUVL C 311, 9.12.2005, s. 1.

Torstai 7. toukokuuta 2009

— ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan [1],

— ottaa huomioon AKT-EY-kumppanuussopimuksen ja sen tarkistuksen [2],

— ottaa huomioon demokratian ja ihmisoikeuksien maailmanlaajuista edistämistä koskevasta rahoitusvälineestä 20 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1889/2006 [3] (demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskeva rahoitusväline),

— ottaa huomioon edelliset päätöslauselmansa maailman ihmisoikeuksista,

— ottaa huomioon 7. kesäkuuta 2007 ja 21. helmikuuta 2008 antamansa päätöslauselmat Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeusneuvoston (UNHRC) viidennestä [4] ja seitsemännestä [5] istunnosta ja UNHRC:ta koskevien neuvottelujen tuloksista,

— ottaa huomioon 14. helmikuuta 2006 antamansa päätöslauselman ihmisoikeus- ja demokratialausekkeesta Euroopan unionin sopimuksissa [6],

— ottaa huomioon 1. helmikuuta 2007 [7] ja 26. huhtikuuta 2007 [8] antamansa päätöslauselmat aloitteesta kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon yleismaailmalliseksi keskeyttämiseksi ja Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen 18. joulukuuta 2007 antaman päätöslauselman 62/149 kuolemanrangaistuksen käytön keskeyttämisestä,

— ottaa huomioon naisten sukupuolielinten silpomisesta 20. syyskuuta 2001 antamansa päätöslauselman [9], jossa todetaan, että kaikenlainen naisten sukupuolielinten silpominen, olipa se minkä asteista tahansa, on naiseen kohdistuva väkivallanteko, joka loukkaa naisten perusoikeuksia,

— ottaa huomioon ihmisoikeusvuoropuhelujen toiminnasta ja ihmisoikeuksia koskevista kolmansien maiden kuulemisista 6. syyskuuta 2007 antamansa päätöslauselman [10], sekä naisten oikeudet, jotka on erikseen otettava huomioon kaikissa ihmisoikeusvuoropuheluissa,

— ottaa huomioon 4. syyskuuta 2008 antamansa päätöslauselman [11] EU:n pakotteiden arvioinnista osana EU:n ihmisoikeustoimia ja -politiikkaa,

— ottaa huomioon 16. tammikuuta 2008 antamansa päätöslauselman ”Tavoitteena lasten oikeuksia koskeva EU:n strategia” [12],

— ottaa huomioon 6. heinäkuuta 2006 antamansa päätöslauselman sananvapaudesta internetissä [13],

— ottaa huomioon kaikki antamansa päätöslauselmaesitykset ihmisoikeuksien sekä demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden loukkauksista,

— ottaa huomioon Lissabonissa joulukuussa 2007 järjestetyn Euroopan unionin kansalaisjärjestöjen ihmisoikeusfoorumin,

— ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen, jonka Euroopan yhteisö ja valtaosa sen jäsenvaltioista allekirjoittivat 30. maaliskuuta 2007 ja jossa esitetään velvoite sisällyttää vammaisten henkilöiden edut ja huolenaiheet kolmansiin maihin kohdistuviin ihmisoikeustoimiin,

---

(1) EUVL C 303, 14.12.2007, s. 1.
(2) EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3; EUVL L 209, 11.8.2005, s. 27.
(3) EUVL L 386, 29.12.2006, s. 1.
(4) EUVL C 125 E, 22.5.2008, s. 220.
(5) Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0065.
(6) EUVL C 290 E, 29.11.2006, s. 107.
(7) EUVL C 250 E, 25.10.2007, s. 91.
(8) EUVL C 74 E, 20.3.2008, s. 775.
(9) EYVL C 77 E, 28.3.2002, s. 126.
(10) EUVL C 187 E, 24.7.2008, s. 214.
(11) Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0405.
(12) EUVL C 41 E, 19.2.2009, s. 24.
(13) EUVL C 303 E, 13.12.2006, s. 879.

Torstai 7. toukokuuta 2009

— ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeuksien puolustajia koskevan päätöslauselman sekä Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin ihmisoikeuksien puolustajien tilannetta tarkastelevan erityisedustajan toimet,

— ottaa huomioon joulukuussa 2006 tehdyn jokaisen kansalaisen suojelemista tahdonvastaiselta katoamiselta koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,

— ottaa huomioon Euroopan unionin suuntaviivat kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamisen edistämiseksi ([1]), lasten osallistumisesta aseellisiin selkkauksiin, ihmisoikeuksien puolustajista sekä kuolemanrangaistuksesta, kidutuksesta, muusta julmasta, epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta tai rangaistuksesta, ihmisoikeusvuoropuhelusta kolmansien maiden kanssa, lasten oikeuksien edistämisestä ja suojelusta sekä naisiin kohdistuvasta väkivallasta ja kaikkien naisiin kohdistuvien syrjinnän muotojen torjumisesta,

— ottaa huomioon 8. toukokuuta 2008 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin vaalitarkkailuvaltuuskunnista: tavoitteet, käytännöt ja tulevat haasteet ([2]),

— ottaa huomioon 14. tammikuuta 2009 antamansa päätöslauselman YK:n ihmisoikeusneuvoston kehityksestä, mukaan lukien EU:n asema ([3]),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 45 artiklan ja 112 artiklan 2 kohdan,

— ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön (A6-0264/2009),

A. katsoo, että ihmisoikeudet ja niiden suojelu perustuvat ihmisarvon tunnustamiseen; katsoo, että olisi palautettava mieliin tässä yhteydessä, että ihmisoikeuksien julistuksen alkusanat ovat seuraavat: ”ihmisperheen kaikkien jäsenten luonnollisen arvon ja heidän yhtäläisten ja luovuttamattomien oikeuksiensa tunnustaminen on vapauden, oikeudenmukaisuuden ja rauhan perustana maailmassa”,

B. katsoo, että oikeudenmukaisuus, vapaus, demokratia ja oikeusvaltioperiaate saavat alkunsa ihmisarvon aidosta tunnustamisesta, ja katsoo, että tämä tunnustaminen on kaikkien ihmisoikeuksien perusta,

C. toteaa, että neuvoston ja komission laatimassa Euroopan unionin kymmenennessä ihmisoikeusraportissa (2008) esitetään yleiskatsaus EU:n toimielinten toiminnasta ihmisoikeuksien alalla Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella,

D. pyrkii tällä päätöslauselmalla tutkimaan ja arvioimaan komission, neuvoston ja parlamentin ihmisoikeustoimia ja tietyissä tapauksissa esittämään rakentavaa kritiikkiä,

E. katsoo, että Euroopan unionin omalla ihmisoikeustilanteella on välitön vaikutus sen uskottavuuteen ja kykyyn panna täytäntöön tehokasta ulkoista ihmisoikeuspolitiikkaa,

F. katsoo, että myös merkittävien kauppakumppanien osalta kahdenvälisiä tai alueellisia kauppasopimuksia koskevissa neuvotteluissa ja sopimusten täytäntöönpanossa on pyrittävä kiinnittämään entistä enemmän huomiota perusihmisoikeuksien ja erityisesti poliittisten oikeuksien kunnioittamiseen,

G. katsoo, että Euroopan unionin ja kolmansien maiden välisten sopimusten ihmisoikeuslausekkeita on kunnioitettava,

([1]) EUVL C 327, 23.12.2005, s. 4.
([2]) Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0194.
([3]) Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2009)0021.

H. katsoo, että ihmisoikeuksia edistäviin toimitapoihin kohdistuu maailman eri alueilla edelleen uhkia, sillä ihmisoikeusrikkomuksiin liittyy väistämättä niihin syyllistyneiden pyrkimys heikentää ihmisoikeuksia edistävien toimitapojen vaikutusta erityisesti valtioissa, joissa vallassa olevan epädemokraattisen hallituksen säilyttäminen edellyttää ihmisoikeusrikkomuksia,

1. katsoo, että EU:n on edistettävä johdonmukaista ja yhtenäistä politiikkaa ihmisoikeuksien ylläpitämiseksi ja edistämiseksi kaikkialla maailmassa, ja korostaa tarvetta harjoittaa tätä politiikkaa entistä tehokkaammin;

2. vahvistaa olevansa vakuuttunut siitä, että parannuksen aikaansaamiseksi ihmisoikeuksien edistämisessä EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa (YUTP) on vahvistettava ja että on varmistettava ihmisoikeuksien edistämisen täytäntöönpano YUTP:n ensisijaisena tavoitteena EU:n instituutioiden vuoropuheluissa ja suhteissa minkä hyvänsä maailman valtion kanssa, kuten Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 11 artiklassa esitetään;

3. kehottaa neuvostoa ja komissiota pyrkimään entistä voimakkaammin parantamaan Euroopan unionin valmiuksia vastata nopeasti kolmansien maiden ihmisoikeusrikkomuksiin; korostaa EU:n tärkeää asemaa ihmisoikeuksia koskevissa asioissa nykymaailmassa ja odotusten kasvamista asiassa tämän aseman mukaisesti; edellyttää, että EU:n kanta on sama ihmisoikeuksien kunnioittamista koskevassa EU:n ulkopolitiikassa sekä EU:n rajojen sisäpuolella harjoitettavassa politiikassa;

4. kehottaa valvomaan mahdollisimman tehokkaasti ihmisoikeuksia koskevan lausekkeen noudattamista Euroopan unionin kolmansien maiden kanssa tekemissä sopimuksissa ja sisällyttämään kyseisen lausekkeen järjestelmällisesti myöhempiin sopimuksiin; muistuttaa, että ihmisoikeuksia koskeva lauseke on olennainen osa sopimusta, ja sitä olisi sovellettava sopimuksen kaikkiin määräyksiin; painottaa vielä kerran, että lauseketta on täydennettävä järjestelmällisesti todellisella toimeenpanomekanismilla;

Euroopan unionin vuosittainen ihmisoikeusraportti 2008

5. korostaa Euroopan unionin vuosittaisen ihmisoikeusraportin merkitystä Euroopan unionin ihmisoikeuspolitiikan analysoinnissa ja arvioinnissa ja tunnustaa, että asian osalta EU:n toimielinten toimien osuus on ollut myönteinen;

6. toistaa esittämänsä pyynnön, että toimitapojen arviointia varten toimitetaan entistä enemmän ja parempaa tietoa, ja että yleisen lähestymistavan parantamiseksi ehdotetaan tekijöitä ja suuntaviivoja, minimoimaan sen mahdolliset ristiriitaisuudet ja politiikan ensisijaisia tavoitteita mukautetaan valtiokohtaisesti maakohtaisen ihmisoikeusstrategian tai ainakin ihmisoikeuksia koskevan luvun laatimiseksi maakohtaisiin strategia-asiakirjoihin; toistaa ihmisoikeuksia koskevien Euroopan unionin toimintatapojen, välineiden ja aloitteiden käytön ja tulosten säännöllistä arviointia koskevan kehotuksensa; kehottaa neuvostoa ja komissiota kehittämään erityisiä määrällisesti ilmaistavia indeksejä ja kriteereitä näiden toimintatapojen tehokkuuden mittaamiseksi;

7. suhtautuu myönteisesti neuvoston ja komission vuoden 2008 raportin julkiseen esittämiseen 4. marraskuuta 2008 pidetyssä parlamentin ihmisoikeuksien alivaliokunnan kokouksessa, joka on samaan aikaan 10. joulukuuta 1948 annetun ihmisoikeuksien julistuksen 60. vuosipäivän kanssa, ja sen esittämiseen täysistunnossa samana päivänä kun kiinalaiselle Hu Jialle annettiin mielipiteenvapauden Saharov-palkinto;

8. kehottaa jälleen kerran neuvostoa ja komissiota määrittämään ”erityistä huolta aiheuttavat valtiot”, joissa ihmisoikeuksien edistäminen on erityisen vaikeaa, ja samoin valtiot, joissa ihmisoikeuksia rikotaan, ja kehittämään tätä varten kriteerit, joiden avulla voidaan mitata valtioiden ihmisoikeustilannetta, jotta voidaan vahvistaa erityisiä ensisijaisia poliittisia tavoitteita;

9. kehottaa neuvostoa ja komissiota toimimaan tehokkaammin vuosittaisen ihmisoikeusraportin levittämiseksi ja toimittamiseksi mahdollisimman laajalle yleisölle; kehottaa myös toteuttamaan julkisia tiedotuskampanjoita, joilla Euroopan unionin asema alalla saatetaan näkyvämmäksi;

Torstai 7. toukokuuta 2009

10. kehottaa neuvostoa ja komissiota tekemään säännöllisiä tutkimuksia ihmisoikeuksiin liittyvien Euroopan unionin toimien vaikutuksen ja toimia koskevan tiedon arvioimiseksi yhteiskunnassa;

11. ottaa huomioon, että raportista ilmenee, että vaikka useissa jäsenvaltioissa on tehty tutkimuksia, Euroopan unioni ei ole suorittanut arviointia jäsenvaltioiden toteuttamista toimista, jotka koskevat terrorismin torjuntaa Yhdysvaltain hallituksen harjoittamassa politiikassa George Bushin presidenttikaudella;

12. kehottaa Perun kongressissa huhtikuussa 2008 yksimielisesti hyväksytyn päätöslauselman mukaisesti neuvostoa harkitsemaan Movimiento Revolucionario Túpac Amaru (MRTA) -järjestön sisällyttämistä terroristijärjestöjä koskevaan yhteisön luetteloon;

13. korostaa, että maahanmuuttopolitiikan katsotaan maailmassa laajalti levinneen mielipiteen mukaan olevan haaste Euroopan unionin ihmisoikeuksia koskevan ulkoisen toiminnan uskottavuudelle;

Neuvoston ja komission toiminta ihmisoikeuksien alalla kansainvälisillä foorumeilla

14. katsoo, että neuvoston ihmisoikeussihteeristön määrällinen ja laadullinen kehittäminen antaisi Euroopan unionille mahdollisuuden parantaa profiiliaan ihmisoikeuksien edistämisessä ja niiden kunnioittamisen varmistamisessa ulkopolitiikassaan; olettaa, että myös komission varapuheenjohtajana toimivan yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan tuleva nimitys lisää huomattavasti EU:n johdonmukaisuutta ja vaikuttavuutta, jos Lissabonin sopimus tulee voimaan;

15. pitää keskeisenä sitä, että vastaisuudessa kaikkien Euroopan unionin erityisedustajien toimeksiannoissa mainitaan erityisesti ihmisoikeuksien edistäminen ja niiden kunnioittamisen varmistaminen, ottaen huomioon ihmisoikeusasioiden merkityksen konflikteissa ja niiden jälkeen;

16. toistaa komissiolle esittämänsä kehotuksen rohkaista Euroopan unionin jäsenvaltioita ja sellaisia kolmansia maita, joiden tulevasta liittymisestä tai suhteiden vahvistamisesta neuvotellaan, allekirjoittamaan ja ratifioimaan kaikki keskeiset Yhdistyneiden Kansakuntien ja Euroopan neuvoston ihmisoikeuksia koskevat yleissopimukset ja niiden valinnaiset pöytäkirjat sekä toimimaan yhteistyössä ihmisoikeuksia koskevien kansainvälisten menettelyjen ja järjestelyjen kanssa; pyytää erityisesti, että Euroopan unioni ja YK:n ihmisoikeusneuvosto allekirjoittavat keskenään puitesopimuksen kaikkia jäsenvaltioita yhdistävien Yhdistyneiden Kansakuntien sopimusten ratifioinnin ja täytäntöönpanon edistämiseksi;

17. kehottaa neuvostoa ja komissiota jatkamaan voimakkaita pyrkimyksiään Rooman perussäännön yleiseksi ratifioimiseksi ja sen edellyttämän kansallisen täytäntöönpanolainsäädännön laatimiseksi kansainvälisestä rikostuomioistuimesta 16 päivänä kesäkuuta 2003 annetun neuvoston yhteisen kannan 2003/444/YUTP ([1]) ja sen jatkotoimena toteutettavan vuonna 2004 hyväksytyn toimintasuunnitelman mukaisesti; kehottaa ulottamaan nämä pyrkimykset myös kansainvälisen rikostuomioistuimen erioikeuksia ja vapauksia koskevan sopimuksen ratifiointiin ja täytäntöönpanoon, sillä sopimus on kansainvälisen rikostuomioistuimen tärkeä työväline; kehottaa ulottamaan nämä pyrkimykset myös kansainvälisen rikostuomioistuimen erioikeuksia ja vapauksia koskevan sopimuksen ratifiointiin ja täytäntöönpanoon, sillä sopimus on kansainvälisen rikostuomioistuimen tärkeä työväline; on tyytyväinen siihen, että Madagaskarin, Cooksaarten ja Surinamin ratifioitua Rooman perussäännön vuonna 2008 sopimusvaltioiden määrä nousi 108:aan heinäkuussa 2008; kehottaa Tšekin tasavaltaa, ainoaa Euroopan unionin jäsenvaltiota, joka ei vielä ole ratifioinut Rooman perussääntöä, lopultakin tekemään sen viipymättä ([2]); kehottaa Romaniaa purkamaan Yhdysvaltojen kanssa tekemänsä kahdenvälisen koskemattomuussopimuksen;

([1]) EUVL L 150, 18.6.2003, s. 67.

([2]) Seuraavat 85 valtiota eivät ole ratifioineet Rooman perussääntöä 18. heinäkuuta 2008 mennessä: Algeria, Angola, Armenia, Azerbaidzan, Bahama, Bahrain, Bangladesh, Valkovenäjä, Bhutan, Brunei, Kamerun, Kap Verde, Chile, Kiina, Norsunluurannikko, Kuuba, Tšekin tasavalta, Korean demokraattinen kansantasavalta, Egypti, El Salvador, Päiväntasaajan Guinea, Eritrea, Etiopia, Grenada, Guatemala, Guinea-Bissau, Haiti, Intia, Indonesia, Iran, Irak, Israel, Jamaika, Kazakstan, Kiribati, Kuwait, Kirgisia, Laos, Libanon, Libya, Malesia, Malediivit, Mauritania, Mikronesian liittovaltio, Moldova, Monaco, Marokko, Mosambik, Myanmar/Burma, Nepal, Nicaragua, Oman, Pakistan, Palau, Papua-Uusi-Guinea, Filippiinit, Qatar, Venäjän federaatio, Ruanda, Saint Lucia, São Tome ja Principe, Saudi-Arabia, Seychellit, Singapore, Salomonsaaret, Somalia, Sri Lanka, Sudan, Swazimaa, Syyria, Thaimaa, Togo, Tonga, Tunisia, Turkki, Turkmenistan, Tuvalu, Ukraina, Yhdistyneet arabiemiirikunnat, Yhdysvallat, Uzbekistan, Vanuatu, Vietnam, Jemen ja Zimbabwe.

18. kehottaa kaikkia EU:n puheenjohtajavaltioita ottamaan esiin kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa tehtävän yhteistyön merkityksen kaikissa EU:n huippukokouksissa sekä kolmansien maiden kanssa käytävässä vuoropuhelussa, EU:n ja Venäjän huippukokous sekä EU:n ja Kiinan vuoropuhelu mukaan luettuna, ja kehottaa kaikkia EU:n jäsenvaltioita lisäämään yhteistyötä rikostuomioistuimen kanssa ja tekemään kahdenvälisiä sopimuksia tuomioiden täytäntöönpanosta sekä todistajien ja uhrien suojelusta; pitää tärkeänä EU:n ja kansainvälisen rikostuomioistuimen välistä yhteistyö- ja avunantosopimusta ja kehottaa sen perusteella Euroopan unionia ja sen jäsenvaltioita antamaan rikostuomioistuimelle kaiken tarvittavan tuen, myös kentällä annettavan tuen, sen meneillään olevissa tutkimuksissa; ilmaisee tyytyväisyytensä Belgian ja Portugalin antamaan apuun Jean-Pierre Memban toukokuussa 2008 tapahtuneen pidätyksen ja kansainväliselle rikostuomioistuimelle luovuttamisen yhteydessä;

19. kehottaa Euroopan yhteisöä ja sen jäsenvaltioita ratifioimaan pikaisesti vammaisten oikeuksia koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen; vaatii, että yleissopimuksen valinnainen pöytäkirja katsotaan sen erottamattomaksi osaksi ja kehottaa liittymään samanaikaisesti yleissopimukseen ja pöytäkirjaan ([1]);

20. korostaa tarvetta lujittaa edelleen Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden aktiivista osallistumista ihmisoikeus- ja demokratiakysymyksiin niiden toiminnassa erilaisilla kansainvälisillä foorumeilla vuonna 2009, myös UNHRC:n, Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen, Euroopan kehitys- ja yhteistyöjärjestön (ETYJ) ministerineuvoston ja Euroopan neuvoston työskentelyssä;

21. ilmaisee tyytyväisyytensä demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevasta eurooppalaisesta rahoitusvälineestä (EIDHR) rahoitettuun ihmisoikeuksien puolustajien konferenssiin, joka pidettiin Euroopan parlamentissa Brysselissä 7.–8. lokakuuta 2008, merkittävänä Euroopan parlamentin, komission ja Yhdistyneiden Kansakuntien toimielinten välisenä aloitteena, jolla juhlistettiin maailmanlaajuisen ihmisoikeusjulistuksen 60. vuosipäivää;

22. on tyytyväinen Euroopan unionin ja Euroopan neuvoston väliseen yhteistyöhön toukokuussa 2007 allekirjoitetun yhteisymmärryspöytäkirjan yhteydessä; on tyytyväinen EU:n puheenjohtajavaltion, komission, Euroopan neuvoston pääsihteerin ja Euroopan neuvoston ministerikomitean puheenjohtajan välisiin 23. lokakuuta 2007 ja 10. maaliskuuta 2008 järjestettyihin neljänvälisiin kokouksiin; vahvistaa yhteistyön tehostamisen merkityksen ihmisoikeuksien, oikeusvaltion ja pluralistisen demokratian aloilla, jotka ovat molempien organisaatioiden, kuten myös kaikkien EU:n jäsenvaltioiden, yhteisiä arvoja;

23. pitää myönteisenä komission ja Euroopan neuvoston välillä 18. kesäkuuta 2008 allekirjoitettua sopimusta yhteistyöstä EU:n perusoikeusvirastossa; korostaa, että sopimukseen sisältyy määräyksiä säännöllisten kokousten järjestämisestä, tietojen vaihdosta ja toiminnan koordinoinnista;

24. on tyytyväinen siihen, että rypäleammuksia koskeva yleissopimus hyväksyttiin 19.–30. toukokuuta 2008 pidetyssä Dublinin diplomaattisessa konferenssissa; ilmaisee huolensa siitä, etteivät kaikki Euroopan unionin jäsenvaltiot allekirjoittaneet sopimusta 3. joulukuuta 2008 Oslossa pidetyssä allekirjoituskonferenssissa, ja kehottaa niitä allekirjoittamaan sopimuksen mahdollisimman pian ([2]); toteaa, että yleissopimuksessa määrätään kaikille luvattoman suurta vahinkoa siviileille aiheuttaville rypäleammuksille välitön ja ehdoton kielto;

25. ilmaisee tyytyväisyytensä Serbian tekemään yhteistyöhön Radovan Karadžićin pidättämisessä ja luovuttamisessa entisen Jugoslavian alueen kansainväliseen rikostuomioistuimeen; panee huolestuneena merkille, että Ratko Mladić ja Goran Hadžić ovat edelleen vapaina, eikä näitä ole saatettu entisen Jugoslavian alueen kansainväliseen rikostuomioistuimeen; kehottaa tämän osalta Serbian viranomaisia varmistamaan täysimääräisen yhteistyön tuomioistuimen kanssa, sillä sen on johdettava kaikkien syytettyjen pidätykseen ja luovuttamiseen, jotta vakautus- ja assosiaatiosopimus voidaan ratifioida;

([1]) Marraskuuhun 2008 mennessä Espanja, Itävalta, Slovenia ja Unkari olivat ratifioineet yleissopimuksen ja valinnaisen pöytäkirjan.

([2]) EU:n jäsenvaltioista Kypros, Viro, Suomi, Kreikka, Latvia, Liettua, Puola, Romania ja Slovakia eivät ole vielä allekirjoittaneet yleissopimusta.

Torstai 7. toukokuuta 2009

26. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita tekemään täysimääräistä yhteistyötä kansainvälisissä rikosoikeusjärjestelmissä ja erityisesti saattamaan oikeutta pakoilevat syytteeseen; panee kuitenkin huolestuneena merkille, että Sudan on jatkuvasti epäonnistunut Ahmad Muhammad Harunin ("Ahmad Harun") ja Ali Muhammad Ali Abd-Al-Rahmanin ("Ali Kushayb") pidättämisessä ja luovuttamisessa kansainväliselle rikostuomioistuimelle ja lyönyt laimin YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1593 asetettujen velvoitteiden noudattamisen; tuomitsee jyrkästi vastatoimet, joita Sudan toteuttaa kansainvälinen rikostuomioistuin annettua presidentti al-Bashiria koskevan pidätysmääräyksen, ja ilmaisee syvän huolensa viimeaikaisista kovista toimista ihmisoikeuksien puolustajia vastaan, kuten kesäkuussa 2008 tapahtuneesta Mohammed el-Sarin pidättämisestä ja tuomitsemisesta 17 vuoden vankeusrangaistukseen hänen kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa tekemänsä yhteistyön vuoksi; pitää myönteisenä tärkeimmän oppositioryhmän Popular Congress Partyn (PCP) johtajan Hassan al-Turabin vapauttamista hänen oltua pidätettynä kaksi kuukautta lausunnon johdosta, jossa hän kehotti presidentti al-Bashiria kantamaan poliittisen vastuun Darfurissa tehdyistä rikoksista; palauttaa myös mieleen 22. toukokuuta 2008 Sudanista ja kansainvälisestä rikostuomioistuimesta antamansa päätöslauselman ([1]) ja kehottaa jälleen kerran EU:n puheenjohtajavaltioita ja jäsenvaltioita lunastamaan EU:n maaliskuussa 2008 antamassa julkilausumassa sekä neuvoston kesäkuussa 2008 tekemissä päätelmissä annetut lupaukset, joiden mukaan "EU on valmis harkitsemaan toimia niitä henkilöitä vastaan, jotka eivät tee yhteistyötä kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa, mikäli YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmassa 1593 asetettua velvoitetta tehdä yhteistyötä kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa edelleen laiminlyödään";

27. ilmaisee tyytyväisyytensä kansainvälisen rikostuomioistuimen kaikkien aikojen ensimmäisen oikeudenkäynnin käynnistymiseen 26. tammikuuta 2009 Kongon demokraattisen tasavallan (DRC) Thomas Lubangaa vastaan ja huomauttaa, että se on kansainvälisen rikosoikeuden historian ensimmäinen oikeudenkäynti, jossa uhrit osallistuvat aktiivisesti oikeudenkäyntimenettelyyn; kehottaa tässä yhteydessä kansainvälistä rikostuomioistuinta tehostamaan yhteistyöhön liittyvää toimintaansa, jotta kriisissä olevien maiden yhteisöt saadaan mukaan rakentavaan vuorovaikutukseen kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa, millä pyritään lisäämään tietämystä tuomioistuimen toimivaltuuksista ja saamaan niille tukea, vastaamaan odotuksiin ja antamaan kyseisille yhteisöille mahdollisuudet seurata ja ymmärtää kansainvälistä rikosoikeudellista prosessia; ilmaisee tyytyväisyytensä DRC:n tekemään yhteistyöhön Thomas Lubangan, Germain Katangan ja Mathieu Ngudjolon luovuttamisessa kansainväliselle rikostuomioistuimelle; pahoittelee kuitenkin, että kansainvälisen rikostuomioistuimen Bosco Ntagandaa koskevaa pidätysmääräystä ei ole vielä pantu toimeen, ja kehottaa yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvostoa tulevissa kokouksissaan vaatimaan Bosco Ntagandan välitöntä pidättämistä ja luovuttamista kansainväliselle rikostuomioistuimelle; toteaa huolestuneena, että Kongon demokraattisen tasavallan jo valmiiksi räjähdysaltis tilanne on entisestään kärjistynyt Lord's Resistance Armyn (LRA) uusien hyökkäysten seurauksena, joissa 24. joulukuuta 2008 ja 13. tammikuuta 2009 välisenä aikana Kongon demokraattisen tasavallan pohjoisosissa surmattiin julmasti vähintään 620 siviiliä ja siepattiin yli 160 lasta; painottaa näin ollen, että LRA:n komentajat on pikaisesti pidätettävä, kuten parlamentin 21. lokakuuta 2008 antamassa päätöslauselmassa Joseph Konyn syytteeseenpanosta ja saattamisesta kansainvälisen rikostuomioistuimen eteen vaadittiin ([2]); panee huolestuneena merkille, ettei kansainvälisen rikostuomioistuimen Ugandan Lord's Resistance Armyn (LRA) neljää jäsentä koskevia etsintäkuulutuksia ole vieläkään pantu täytäntöön;

28. panee tyytyväisenä merkille Yhdysvaltojen uuden hallinnon ensimmäiset kansainvälistä rikostuomioistuinta koskevat lupaavat lausunnot, joissa tunnustetaan, että kansainvälisestä rikostuomioistuimesta näyttää olevan tulossa merkittävä ja uskottava väline Kongossa, Ugandassa ja Darfurissa tapahtuneista hirmuteoista vastaavien ylimpien johtajien saattamiseksi vastuuseen ([3]), ja kehottaa Yhdysvaltoja palauttamaan allekirjoituksensa ja osallistumaan tiiviimmin kansainvälisen rikostuomioistuimen toimintaan etenkin tekemällä yhteistyötä kansainvälisen rikostuomioistuimen tutkinnan tai alustavan analyysin kohteena olevissa tilanteissa;

29. panee jälleen kerran tyytyväisenä merkille Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen hyväksymän julistuksen alkuperäiskansojen oikeuksista, jolla luodaan puitteet, joissa valtiot voivat suojella ja edistää alkuperäiskansojen oikeuksia ilman syrjintää; kehottaa komissiota tämän vuoksi seuraamaan julistuksen täytäntöönpanoa erityisesti demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen avulla ja erityisesti kehottamaan samalla kaikkia jäsenvaltioita ratifioimaan kiireesti kansainvälisen työjärjestön (ILO) alkuperäis- ja heimokansoja koskevan yleissopimuksen numero 169, jossa tuetaan kyseisessä julistuksessa esitettyjä periaatteita laillisesti sitovan välineen avulla; ilmaisee kuitenkin tyytyväisyytensä alkuperäiskansoja koskevaan komission toimintaan sekä komission ja ILO:n yhteisenä hallinnollisena hankkeena

([1]) Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0238.
([2]) Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0496.
([3]) USA:n pysyvän edustajan suurlähettiläs Susan E. Ricen 29. tammikuuta 2009 turvallisuusneuvostossa antama lausunto kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön noudattamisesta.

käynnistettyyn hankkeeseen nimeltä ”Alkuperäis- ja heimokansojen oikeuksien edistäminen oikeudellisen neuvonannon, valmiuksien parantamisen ja vuoropuhelun avulla”; huomauttaa, että lähes kaksikymmentä vuotta ILO:n yleissopimuksen voimaantulon jälkeen vain kolme jäsenvaltiota, Tanska, Alankomaat ja Espanja, on ratifioinut sen; tukee tämän vuoksi aloitteita lisätä tietoisuutta tästä merkittävästä lainsäädäntövälineestä ja edistää sen mahdollisuuksia vaikuttaa maailmanlaajuisesti varmistamalla, että kaikki jäsenvaltiot ratifioivat sen;

30. toistaa kehotuksensa romaneja koskevan eurooppalaisen puitestrategian laatimiseksi romaniyhteisöjen erityisen sosiaalisen tilanteen vuoksi Euroopan unionissa, ehdokasvaltioissa sekä vakautus- ja assosiaatioprosessiin osallistuvissa valtioissa; ilmaisee tyytyväisyytensä komission ensimmäiseen romaniväestöä käsittelevään EU-tason huippukokoukseen, joka järjestettiin syyskuussa 2008 komission puheenjohtajan ja puheenjohtajavaltio Ranskan johdolla tavoitteena edistää tiukkaa sitoumusta romaniväestön konkreettisten ongelmien ratkaisemiseen ja mekanismien luontiin, joiden avulla saataisiin aikaan parempi käsitys romanien tilanteesta kaikkialla Euroopassa;

31. panee tyytyväisenä merkille jatkona rasismin vastaiselle maailmankonferenssille Durbanin tarkistuskonferenssissa 21. huhtikuuta 2009 saavutetun yksimielisyyden loppuasiakirjasta, jossa muun muassa suojellaan kansainvälisessä oikeudessa määritettyä ilmaisunvapautta, vahvistetaan ja tuetaan kehotusta suojella siirtolaisten oikeuksia ja tunnustetaan syrjinnän moninaiset ja pahentuvat muodot; tuomitsee presidentti Mahmoud Ahmadinejadinin puheen, jossa hän kyseenalaisti konferenssin hengen ja tarkoituksen eli rasismin kitkemisen; on tyytyväinen UNHRC:n merkittäviin istuntoihin sen toimiessa 21. huhtikuuta–2. toukokuuta 2008 ja 6.–17. lokakuuta 2008 toteutuneen Durbanin tarkistuskonferenssin valmistelevana komiteana;

32. on pettynyt neuvoston johtajuuden puuttumiseen sekä jäsenvaltioiden kyvyttömyyteen sopia yhteisestä strategiasta rasismin, rotusyrjinnän, muukalaisvihan ja niihin liittyvän suvaitsemattomuuden vastaisessa Durbanin jatkokonferenssissa, joka järjestettiin Genevessä 20.–24. huhtikuuta 2009 (Durban II); pahoittelee syvästi yhtenäisyyden ja yhteistyön puutetta erityisesti ottaen huomioon EU:n ulkopolitiikan odotettu tehostuminen EU:n uuden perussopimuksen alaisuudessa; kehottaa komissiota ja erityisesti neuvostoa selvittämään parlamentille, onko EU:n strategiaa suunniteltu ja miten on pyritty löytämään yhteinen linja, ja kehottaa kertomaan siitä, mitä on tapahtunut, sekä Durban II -konferenssin tuloksen seurauksista;

33. on tyytyväinen komission maaliskuussa 2008 järjestämään EU:n lapsen oikeuksien foorumiin, jossa tarkasteltiin kadonneita lapsia koskevaa hälytysjärjestelmää sekä lasten köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä kiinnittäen erityisesti huomiota romanilapsiin;

34. on tyytyväinen komission aloitteesta järjestettyyn, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksillä toteutettuun Euroopan kulttuurienvälisen vuoropuhelun teemavuoteen 2008; toteaa jälleen kerran, että kulttuurienvälisellä vuoropuhelulla on yhä merkittävämpi tehtävä eurooppalaisen identiteetin ja kansalaisuuden vaalimisessa; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota esittämään strategioita kulttuurienvälisen vuoropuhelun edistämiseksi, edistämään toimivaltansa puitteissa Alliance of Civilisations -hankkeen tavoitteita ja jatkamaan poliittista tukeansa kyseiselle hankkeelle;

Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeusneuvosto

35. on tyytyväinen UNHRC:n toimintaan ja korostaa sen merkittävää asemaa koko YK:n rakenteessa sekä sen potentiaalia kehittää arvokkaat puitteet Euroopan unionin monenvälisille ihmisoikeuspyrkimyksille; toteaa, että uuden elimen on jatkettava työtään lisäuskottavuuden hankkimiseksi;

36. korostaa, että kansalaisyhteiskunnan järjestöjen tehtävät ovat UNHRC:n toiminnan tehokkuuden kannalta välttämättömiä;

37. pitää myönteisenä yleisen määräaikaisarvioinnin käyttöönottoa ja ensimmäistä arviointikierrosta, joka toteutui huhti- ja toukokuussa 2008 ja päättyi UNHRC:n täysistunnossa kesäkuussa 2008 hyväksyttyihin tulosraportteihin; toteaa, että uuden mekanismin kahden ensimmäisen syklin täytäntöönpano vahvisti yleisen määräaikaisarvioinnin mahdollisuudet, ja uskoo, että yleisen määräaikaisarvioinnin täytäntöönpanolla saavutetaan lisää konkreettisia tuloksia ja parannuksia; kehottaa neuvostoa ja komissiota seuraamaan tiiviisti yleisen määräaikaisarvioinnin hankkeita ja kehottaa neuvostoa kuulemaan tässä asiassa parlamenttia;

38. huomauttaa, että kuten UNHRC:n vuosittaisessa raportissa todetaan, EU:n jäsenvaltiot ovat vähemmistönä UNHRC:ssä; kehottaa EU:n toimielimiä ja omia jäsenvaltioitaan yhtenäiseen toimintaan tilanteen ratkaisemiseksi muodostamalla tarkoituksenmukaisia liittoutumia ihmisoikeuksien yleismaailmallisuutta ja jakamattomuutta puolustavien valtioiden ja valtioista riippumattomien toimijoiden kanssa;

39. kehottaa neuvostoa ja komissiota vahvistamaan tämän osalta yhteistyötään muiden alueellisten ryhmien demokraattisten hallitusten kanssa UNHRC:n puitteissa tarkoituksena parantaa yleismaailmallisen ihmisoikeusjulistuksen sisältämien periaatteiden kunnioittamiseen tähtäävien aloitteiden onnistumismahdollisuuksia; kehottaa komissiota antamaan vuosikertomuksen, joka koskee äänestyskäyttäytymisestä YK:n ihmisoikeusäänestyksissä ja jossa analysoidaan, miten EU:n, sen jäsenvaltioiden ja muiden ryhmittymien toimintalinjat ovat vaikuttaneet äänestämiseen;

40. kehottaa tehostamaan Euroopan neuvoston ja Euroopan unionin välistä yhteistyötä vähemmistöjen oikeuksien edistämisen sekä alueellisten ja vähemmistökielten suojelemisen alalla käyttäen syrjinnän vastaisia lainsäädännöllisiä välineitä monimuotoisuuden ja suvaitsevaisuuden edistämiseksi;

41. korostaa jälleen UNHRC:n erityismenettelyjen ja maakohtaisten toimien olennaista merkitystä; katsoo, että toimeksiantojen uusimisen on oltava avointa; on tyytyväinen YK:n erityismenettelyjä koskevaan uuteen käsikirjaan ja korostaa, että on edelleen pyrittävä nimittämään riippumattomia ja kokeneita ehdokkaita, jotka edustavat tasapuolisesti maantieteellisiä alueita ja sukupuolia; panee merkille maa- ja teemakohtaisten toimeksiantojen hiljattaisen kehityksen; on tyytyväinen hiljattain vahvistettuihin teemakohtaisiin toimeksiantoihin, jotka koskevat orjuuden nykymuotoja ja puhtaan juomaveden ja jätevesihuollon saatavuutta; ilmaisee tyytyväisyytensä Sudanin ihmisoikeustilanteen erityisedustajan toimeksiannon jatkamiseen kesäkuuhun 2009;

42. ilmaisee tyytyväisyytensä siihen, että Burmassa järjestettiin EU:n aloitteesta lokakuussa 2007 erityinen UNHRC-istunto, jonka johdosta kesäkuussa 2008 annetussa päätöslauselmassa tuomittiin ihmisoikeuksien jatkuvat ja järjestelmälliset rikkomukset sekä lapsisotilaiden värvääminen Burmassa ja kehotettiin Burman hallitusta vapauttamaan välittömästi ja ehdoitta kaikki poliittiset vangit;

Tulokset Euroopan unionin ihmisoikeussuuntaviivojen osalta

43. katsoo, että Lissabonin sopimuksen lopullisen ratifioinnin viivästymisestä huolimatta Euroopan ulkoisen toiminnan yksikön perustamisen valmisteluja on hyödynnettävä ennakoivasti jäsenvaltioiden ja komission valtuuskuntien ihmisoikeuksia koskevien lähestymistapojen yhdenmukaistamiseksi jakamalla rakenteita ja henkilöstöä todellisten "Euroopan unionin lähetystöjen" luomiseksi;

44. panee merkille puheenjohtajavaltioiden Slovenian ja Ranskan pyrkimykset viimeistellä lapsen oikeuksia koskevat Euroopan unionin ihmissoikeussuuntaviivat; odottaa saavansa tulevana vuonna luonnoksia erityisistä täytäntöönpanotoimenpiteistä, joissa keskitytään keskeisten suuntaviivojen mukaisen holistisen ja kattavan lähestymistavan täytäntöönpanoon;

45. katsoo, että olisi toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että EU:n ulkomaanedustustot seuraavat ihmisoikeuskysymyksiä nykyistä järjestelmällisemmin esimerkiksi nimeämällä ihmisoikeuksien erityiskeskuksia ja sisällyttämällä ihmisoikeussuuntaviivat sekä niiden täytäntöönpano EU:n ulkomaanedustustojen henkilöstön koulutusohjelmiin;

Naisten tilanne, sukupuoleen perustuva väkivalta ja naismurhat

46. suhtautuu myönteisesti siihen, että Ranska asetti puheenjohtajakaudellaan vuoden 2008 jälkipuoliskolla naisten tilanteeseen liittyvät ongelmat uudeksi ensisijaiseksi tavoitteeksi ihmisoikeuksia koskevissa Euroopan unionin toimissa; korostaa, että on erityisesti tarpeen voittaa sukupuoleen perustuvan väkivallan (naisten ympärileikkaus mukaan luettuna) ja naismurhien (sikiön sukupuoleen perustuvat abortit mukaan luettuna) aiheuttamat kärsimykset;

47. kehottaa neuvostoa ja jäsenvaltioita tutkimaan syitä siihen, että kansainvälinen yhteisö ei ole kyennyt parantamaan Zimbabwen ihmisoikeuksien kannalta katastrofaalista tilannetta, laatimaan tehokkaampia toimia sekä tiedottamaan parlamentille, mihin toimiin ne aikovat ryhtyä, kun otetaan huomioon EU:n ja sen jäsenvaltioiden laajat suhteet monien, erityisesti eteläisen Afrikan maiden kanssa;

48. on tyytyväinen siihen, että 8. joulukuuta 2008 hyväksyttiin uudet suuntaviivat, joilla luotiin kattava strategia lujittamaan EU:n toimia naisten turvallisuuden lisäämiseksi, erityisesti konflikteista kärsivissä valtioissa sekä muissa valtioissa; pahoittelee kuitenkin sitä, että parlamenttia ei otettu tiiviimmin mukaan uusien suuntaviivojen luonnosteluun, ja pyytää tässä yhteydessä, että tulevaisuudessa luodaan Euroopan parlamentin kuulemismenettely, jota sovelletaan valmistelu- ja arviointivaiheessa sekä uusia suuntaviivoja tarkistettaessa;

49. panee kuitenkin merkille, että naisten ihmisoikeuksiin liittyvien Euroopan unionin politiikkojen harjoittaminen ja toimien toteuttaminen ovat riittämättömiä; panee merkille, että näitä puutteita on heijasteltu neuvoston raportissa, mutta aihekohtaisia kysymyksiä arvioitaessa siinä ei mennä yksityiskohtiin;

Kuolemanrangaistus

50. palauttaa mieliin Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen 18. joulukuuta 2007 antaman päätöslauselman kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon keskeyttämisestä (päätöslauselma numero 62/149), jossa vaaditaan kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon keskeyttämistä yleisesti; korostaa, että päätöslauselman lopussa kehotetaan kaikkia Yhdistyneiden Kansakuntien jäsenvaltioita keskeyttämään teloitukset kuolemanrangaistuksen kumoamiseksi;

51. on tyytyväinen Euroopan parlamentin puhemiehen, neuvoston ja komission puheenjohtajien EU:n puolesta ja Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen ja ministerikomitean puheenjohtajien sekä Euroopan neuvoston pääsihteerin 10. lokakuuta 2008 allekirjoittamaan kuolemanrangaistuksen vastaiseen yhteiseen julistukseen, eurooppalaisena kuolemanrangaistuksen vastaisena päivänä, jota vietetään vuosittain 10. lokakuuta; toistaa, että kuolemanrangaistuksen kieltäminen on yksi Euroopan unionin perusoikeuskirjan 2 artiklan keskeisiä määräyksiä, sillä siinä todetaan selvästi: ”Ketään ei saa tuomita kuolemaan eikä teloittaa”;

52. on tyytyväinen EU:n kuolemantuomiota koskevien suuntaviivojen tarkistettuun ja päivitettyyn versioon; toistaa, että EU vastustaa kuolemantuomiota kaikissa olosuhteissa, ja korostaa jälleen kerran, että kuolemanrangaistuksen poistaminen parantaa osaltaan ihmisarvoa ja ihmisoikeuksien kehittymistä;

53. kehottaa puheenjohtajavaltiota rohkaisemaan Italiaa, Latviaa, Puolaa ja Espanjaa, jotka ovat allekirjoittaneet ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamista koskevaan yleissopimukseen liitetyn, kuolemanrangaistuksen poistamista kaikissa olosuhteissa koskevan pöytäkirjan nro 13, mutta eivät vielä ole ratifioineet sitä, tekemään sen; toteaa, että kuolemanrangaistusta koskevien suuntaviivojen täytäntöönpano olisi johdonmukaisempaa, jos jäsenvaltiot allekirjoittaisivat ja ratifioisivat nämä pöytäkirjat ja yleissopimukset;

54. on tyytyväinen kuolemanrangaistuksen vähenemiseen, kun Ruanda ja Uzbekistan kumosivat sen kaikkien rikosten osalta vuonna 2008; on tyytyväinen Iranin rikoslakiluonnokseen, jossa kielletään kivitystuomiot, ja kehottaa Iranin parlamenttia hyväksymään rikoslain kivityksen täysimääräiseksi kieltämiseksi; tuomitsee sen, että Iranin oikeusjärjestelmässä edelleen tuomitaan kuolemaan ja teloitetaan alle 18-vuotiaita syytettyjä (ja etenkin niiden alaikäisten teloittamisen, joiden ainoa ”rikos” sharia-lain mukaan on homoseksuaalisuusiin tekoihin syyllistyminen); korostaa, että Iran on ainoa valtio, jossa vuonna 2008 teloitettiin nuorisorikollisia; ilmaisee syvän huolensa siitä, että ainakin 130 nuorisorikollista odottaa kuolemantuomion täytäntöönpanoa Iranissa; tuomitsee jälleen kerran sen, että Iranin oikeusjärjestelmässä käytetään yhä enemmän kuolemantuomiota, minkä vuoksi Iran on heti Kiinan jälkeen toisena suurimman teloitusmäärän valtioiden luettelossa; panee merkille, ettei Guatemalassa ole määrätty yhtään kuolemantuomiota; korostaa kuitenkin olevansa huolissaan siitä, että kuolemanrangaistuksia voidaan jälleen alkaa panna täytäntöön; kehottaa Guatemalan hallitusta pikemminkin sitoutumaan kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanon yleismaailmalliseen lykkäämiseen; on kuitenkin tyytyväinen presidentti Colomin maaliskuussa 2008 tekemiin päätöksiin, jotka voivat johtaa kuolemanrangaistuksen kumoamiseen Guatemalassa; ilmaisee huolensa

kuolemanrangaistuksen säilyttämisestä Perun kansallisessa lainsäädännössä; panee merkille, että vuodesta 2007 alkaen korkein oikeus on tarkastellut kaikkia kuolemanrangaistustapauksia Kiinassa; on silti edelleen huolissaan siitä, että Kiina panee täytäntöön eniten teloituksia maailmassa; tuomitsee Valko-Venäjän kuolemanrangaistuskäytännöt, sillä Valko-Venäjä on Euroopan ainoa kuolemanrangaistusta edelleen käyttävä ja siten eurooppalaisten arvojen vastaisesti toimiva valtio;

Kidutus ja muu julma, epäinhimillinen tai halventava kohtelu

55. kehottaa kaikkia Euroopan unionin jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole allekirjoittaneet ja/tai ratifioineet kidutuksen vastaisen yleissopimuksen lisäpöytäkirjaa (OPCAT), tekemään sen mahdollisimman nopeasti;

56. on edelleen huolestunut niiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden aidosta sitoutumisesta ihmisoikeuksiin, jotka kieltäytyvät allekirjoittamasta edellä mainittua jokaisen kansalaisen suojelemista tahdonvastaiselta katoamiselta koskevaa kansainvälistä yleissopimusta; panee tyytyväisenä merkille, että Argentiina ratifioi yleissopimuksen toukokuussa 2008 ja kehottaa kaikkia Euroopan unionin jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä allekirjoittaneet ja ratifioineet yleissopimusta, tekemään niin viipymättä ([1]);

57. on tyytyväinen neuvoston huhtikuussa 2001 hyväksymien ja vuonna 2008 päivitettyjen kidutusta koskevien EU:n suuntaviivojen tarkistettuun versioon, jolla pyritään tarjoamaan EU:lle tärkeä työväline käytettäväksi yhteydenpidossa kolmansien maiden kanssa kaikilla tasoilla sekä monenvälisillä ihmisoikeusfoorumeilla jatkuvien pyrkimysten tukemiseksi ja vahvistamiseksi kidutuksen ja huonon kohtelun ehkäisemiseksi ja lopettamiseksi kaikkialla maailmassa; toistaa, että EU on sitoutunut tiukasti tukemaan kidutuksen ja julman, epäinhimillisen ja halventavan kohtelun täysimääräistä kieltämistä;

58. odottaa neuvoston ja komission vahvistavan yhteistyötä Euroopan neuvoston kanssa Euroopan laajuisen kidutuksesta ja muusta huonosta kohtelusta vapaan alueen luomiseksi selkeänä merkkinä siitä, että eurooppalaiset valtiot ovat sitoutuneet tiukasti poistamaan nämä käytännöt ennen kaikkea omien rajojensa sisällä, tarjoamalla näin maailman muille valtioille, joissa ei tällaisia käytäntöjä valitettavasti ole olemassa, esimerkin, jota seurata;

59. on tyytyväinen kidutusta ja muuta julmaa, epäinhimillistä ja halventavaa kohtelua koskevien EU:n suuntaviivojen arviointiin, johon sisältyy uusia suosituksia ja täytäntöönpanotoimenpiteitä, joilla on määrä vahvistaa edelleen toimia tällä alalla; panee tyytyväisenä merkille parlamentin ihmisoikeuksien alivaliokunnalle 28. kesäkuuta 2007 ja ihmisoikeuksia käsittelevälle neuvoston työryhmälle joulukuussa 2007 esitetyn tutkimuksen "Kidutusta ja muuta julmaa, epäinhimillistä tai halventavaa kohtelua tai rangaistusta koskevien Euroopan unionin suuntaviivojen täytäntöönpano" sisältämien suositusten sisällyttämisen; panee tyytyväisenä merkille suuntaviivojen täytäntöönpanon tarkastelusta tehdyt päätelmät; on tyytyväinen täytäntöönpanotoimenpiteisiin, joiden on määrä tarjota ohjeita EU:n lähetystöille ja komission valtuuskunnille; on tämän osalta tyytyväinen yksittäistapauksia koskevan toiminnan erityiskriteereihin ja pahoittelee sitä, ettei käytössä ole toimenpiteitä, joilla estetään henkilöiden siirtäminen valtioon, jossa näitä saattaa uhata kidutus tai muu epäinhimillinen tai halventava rangaistus; kehottaa tässä suhteessa EU:ta jälleen kerran noudattamaan kansainvälisissä ja alueellisissa kidutusta ja huonoa kohtelua koskevissa välineissä esitettyjä sääntöjä ja normeja;

60. on tyytyväinen Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen 4. maaliskuuta 2008 antamaan kidutusta ja muuta julmaa, epäinhimillistä ja halventavaa kohtelua tai rangaistusta koskevaan päätöslauselmaan 62/148, jonka osalta EU on ollut yhtenä aloitteentekijänä ja jossa muistutetaan, että vapaus kidutuksesta ja muusta julmasta, epäinhimillisestä ja halventavasta kohtelusta tai rangaistuksesta on perusoikeus, jota on suojeltava kaikissa olosuhteissa; panee merkille, että Euroopan unionin parlamenttien ihmisoikeusvaliokuntien verkosto kokoontui toisen kerran Euroopan parlamentissa 25. kesäkuuta 2008 keskittyen erityisesti kidutuksen torjumiseen, ja että kokoukseen osallistui Manfred Novak, YK:n erityisraportoija kidutuksen alalla;

([1]) Allekirjoittaneet valtiot (marraskuussa 2008): Belgia, Tanska, Saksa, Kreikka, Espanja, Ranska, Irlanti, Italia, Kypros, Liettua, Luxemburg, Malta, Alankomaat, Itävalta, Portugali, Slovakia, Slovenia, Suomi, Ruotsi (vain viisi valtiota – Albania, Argentiina, Ranska, Honduras ja Meksiko – ovat ratifioineet yleissopimuksen, jonka voimaantulo edellyttää 20 ratifiointia).

61. kehottaa neuvostoa ja komissiota jatkamaan virallisten yhteydenottojen käytäntöä kaikkien Euroopan unionin kansainvälisten kumppanien kanssa kidutuksen ja huonon kohtelun kieltävien kansainvälisten yleissopimusten ratifioinnin ja täytäntöönpanon osalta sekä jatkamaan kuntoutustukea kidutuksen uhreille; kehottaa neuvostoa ja komissiota asettamaan kidutuksen ja huonon kohtelun torjumisen yhdeksi EU:n ihmisoikeuspolitiikan ensisijaiseksi tavoitteeksi erityisesti vahvistamalla Euroopan unionin suuntaviivojen ja kaikkien muiden EU:n välineiden, kuten demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen, täytäntöönpanoa ja varmistamalla, että jäsenvaltiot pidättyvät hyväksymästä sellaisten kolmansien maiden diplomaattisia vakuutuksia, joissa on olemassa todellinen uhka, että ihmisiä kidutetaan tai kohdellaan huonosti;

62. pane merkille tiettyjen sellaisten tavaroiden kaupasta, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen 27 päivänä kesäkuuta 2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1236/2005 ([1]), jossa kielletään sellaisten välineiden vienti ja tuonti, joita ei käytännössä voi käyttää muuhun tarkoitukseen kuin kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen tai muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen, ja joka tuli voimaan 30. heinäkuuta 2006; kehottaa neuvostoa ja komissiota toteuttamaan arvioinnin asetuksen täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa ja tutkimaan mahdollisuuksia laajentaa asetuksen soveltamisalaa;

63. pahoittelee, että Kongon demokraattisessa tasavallassa on 1 350 000 asuinsijoiltaan siirtymään joutunutta ihmistä, joista 850 000 on Pohjois-Kivun alueella; painottaa jälleen kerran, että on pikaisesti käynnistettävä täysimittainen tutkimus niiden henkilöiden saattamiseksi oikeuden eteen, jotka ovat vastuussa siitä, että CNDP (National Congress for the People's Defence) ja Mai Mai -taistelijat surmasivat arviolta 150 ihmistä Kiwanjassa marraskuussa 2008; kehottaa Kongon demokraattisen tasavallan ja Ruandan hallituksia antamaan täyden tukensa alueella olevalle MONUCille (YK:n Kongon demokraattisessa tasavallassa olevat tarkkailijajoukot) näiden täyttäessä rauhanturvatehtäväänsä ja pyrkimään suojelemaan alueen siviiliväestöä väkivallalta ja tähänastisilta julmuuksilta; kehottaa lisäksi neuvostoa ja komissiota tukemaan tutkimusta päivittäin tapahtuvista kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vakavista loukkauksista, kuten raiskauksista, ilman oikeudenkäyntiä toteutettavista teloituksista ja kidutuksesta, sekä tarpeesta ottaa käyttöön vahva EU:n strategia, joka edistäisi muutosta alueella;

64. on edelleen syvästi huolissaan Zimbabwen vakavasta humanitaarisesta kriisistä, koleraepidemiasta sekä Mugaben hallinnon jatkuvasta kieltäytymisestä toimimasta tehokkaasti kriisin voittamiseksi; kehottaa neuvostoa ja komissiota tuomitsemaan jyrkästi Mugaben hallinnon toimet ja vahvistamaan Zimbabwen kansalle antamansa sitoumuksen pitkän aikavälin humanitaarisen avun ohjelman muodossa; tuomitsee Jestina Mukokon kaltaisten ihmisoikeuksien puolustajien ja kansalaisyhteiskunnan jäsenten uhkailun ja pidätykset, joita Mugaben hallinto harjoittaa, ja kehottaa saattamaan näihin tekoihin syyllistyneet oikeuden eteen;

Lasten oikeudet

65. korostaa jälleen kerran lapsia ja aseellisia selkkauksia koskevien EU:n suuntaviivojen täytäntöönpanon suurta tarvetta; kehottaa kaikkia valtioita hyväksymään vuoden 2007 Pariisin sitoumukset lasten suojelemiseksi laittomalta värväämiseltä asevoimiin tai aseellisiin ryhmiin tai käyttämiseltä niissä;

66. on tyytyväinen näiden suuntaviivojen 16. kesäkuuta 2008 hyväksyttyyn päivitettyyn version ja panee tyytyväisenä merkille, että EU on ohjeistanut suurlähettiläitä laatimaan yksittäiset strategiat 13 ensisijaisen valtion osalta suuntaviivoissa määritettyjen kuuden uuden teemakohtaisen kohdan toteuttamiseksi: värväämi-nen, tappaminen ja vammauttaminen, kouluja ja sairaaloita vastaan tehdyt hyökkäykset, humanitaarisen avun estäminen, seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva väkivalta, väkivalta ja hyväksikäyttö;

([1]) EUVL L 200, 30.7.2005, s. 1.

Torstai 7. toukokuuta 2009

67. ilmaisee tyytyväisyytensä Eurooppa-neuvoston lasten ja erityisesti aseellisiin selkkauksiin joutuneiden lasten oikeuksista kesäkuussa 2008 antamiin päätelmiin; panee merkille, että Eurooppa-neuvosto kehotti komissiota ja jäsenvaltioita jatkamaan pyrkimyksiään ihmisoikeus-, turvallisuus- ja kehitysyhteistyöpolitiikan ja -ohjelmien johdonmukaisuuden, täydentävyyden ja koordinoinnin varmistamiseksi, jotta aseellisten konfliktien lapsiin kohdistuvia lyhytaikaisia ja keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutuksia käsitellään tehokkaasti, kestävästi ja kattavasti;

68. on tyytyväinen kesäkuussa 2008 annettuun EU:n tarkistettuun tarkistusluetteloon, jolla pyritään sisällyttämään aseellisista selkkauksista kärsivien lasten suojelu Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan; pane merkille, että tähän sisältyy merkittäviä parannuksia, jotka koskevat erityisesti lastensuojelun määritelmän kehittämistä, erityistä aseellisista selkkauksista kärsiviä lapsia koskevaa koulutusta, seurantaa ja raportointia, näkyvyyden ja tietoisuuden lisäämistä, mahdollisuutta saada erityisasiantuntemusta paikan päälle sekä operaatioiden ja Brysselin välisen asiantuntijoiden viestinnän tehostamista;

69. on tyytyväinen puheenjohtajavaltion aseellisista selkkauksista kärsiviä lapsia koskeviin aloitteisiin; panee merkille puheenjohtajavaltio Slovenian huhtikuussa 2008 järjestämän konferenssin nimeltä "Vaikutusten lisääminen paikan päällä – kansalaisjärjestöjen ja EU:n yhteistyö aseellisista selkkauksista kärsivien lasten teemakohtaisella alalla";

70. panee merkille YK:n yleiskokouksen 22. helmikuuta 2008 antaman päätöslauselman lapsista ja aseellisista selkkauksista sekä YK:n pääsihteerin erityisedustajan raportin; tuomitsee jyrkästi lasten värväämisen ja käyttämisen aseellisissa selkkauksissa Tšadissa ja Irakissa;

71. on tyytyväinen YK:n turvallisuusneuvoston lapsia ja aseellisia selkkauksia käsittelevän työryhmän vuosikertomukseen ja päätelmiin; tuomitsee jyrkästi vakavat lasten oikeuksien rikkomukset ja lasten jatkuvan käytön aseellisissa selkkauksissa Sri Lankassa, Burmassa, Filippiineillä, Somaliassa, Kongossa ja Burundissa;

72. ilmaisee tyytyväisyytensä siihen, että 16 Euroopan unionin jäsenvaltiota ([1]) on allekirjoittanut aseellisesta väkivallasta ja kehityksestä annetun Geneven julkilausuman, minkä ansiosta sopimusvaltioita on nyt 97; kehottaa niitä yhtätoista Euroopan unionin jäsenvaltiota, jotka eivät vielä ole allekirjoittaneet Geneven julkilausumaa, tekemään sen mahdollisimman nopeasti;

73. kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole allekirjoittaneet ja ratifioineet lapsen oikeuksista tehdyn yleissopimuksen valinnaisia pöytäkirjoja, tekemään sen viipymättä ([2]);

74. on tyytyväinen siihen, että komissio käynnisti vuonna 2008 erityisohjelman "Investointi ihmisiin" yhteydessä ehdotuspyynnön, joka koski aseellisista selkkauksista kärsiviä lapsia ja lapsikauppaa koskevia kansalaisjärjestöjen hankkeita; kehottaa komissiota edelleen kiinnittämään erityistä huomiota aseellisista selkkauksista kärsivien lasten tilanteeseen;

Ihmisoikeuksien puolustajat

75. ilmaisee tyytyväisyytensä 7.–8. lokakuuta 2008 pidettyyn ihmisoikeuksien puolustajien konferenssiin; toistaa EU:n sitoumuksen suojella entistä paremmin ihmisoikeuksien puolustajia näiden pyrkiessä toteuttamaan käytännössä yleismaailmallisessa ihmisoikeuksien julistuksessa esitettyä näkemystä;

([1]) Bulgaria, Saksa, Irlanti, Kreikka, Espanja, Ranska, Italia, Unkari, Alankomaat, Itävalta, Portugali, Romania, Slovenia, Ruotsi, Suomi ja Yhdistynyt kuningaskunta.

([2]) Marraskuuhun 2008 mennessä seuraavat valtiot eivät ole ratifioineet lapsen oikeuksien yleissopimuksen valinnaista pöytäkirjaa lasten myynnistä, lapsiprostituutiosta ja lapsipornografiasta: Tšekin tasavalta, Saksa, Irlanti, Luxemburg, Unkari, Malta, Suomi ja Yhdistynyt kuningaskunta.Marraskuuhun 2008 mennessä seuraavat valtiot eivät ole ratifioineet lapsen oikeuksien yleissopimuksen valinnaista pöytäkirjaa lasten osallistumisesta aseellisiin selkkauksiin: Viro, Unkari, ja Alankomaat.

76. kiinnittää huomiota miljooniin lapsiin koko maailmassa kohdistuvaan väkivaltaan ja seksuaaliseen hyväksikäyttöön; kehottaa neuvostoa, komissiota ja jäsenvaltioita tekemään kaiken voitavansa estääkseen ja torjuakseen lasten seksuaalista hyväksikäyttöä, suojelemaan tällaisen hyväksikäytön uhreiksi joutuneiden oikeuksia sekä edistämään kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjunnassa;

77. on tyytyväinen ministerikomitean 6. helmikuuta 2008 antamaan julkilausumaan Euroopan neuvoston toimista ihmisoikeuksien puolustajien suojelun parantamiseksi ja näiden toiminnan edistämiseksi;

78. on tyytyväinen Etyjin demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston vuonna 2006 perustamaan ihmisoikeuksien puolustajien seurantakeskukseen (ODIHR), jonka tavoitteena on valvoa ihmisoikeuksien puolustajien tilannetta kaikissa ETYJin jäsenmaissa; rohkaisee yleisesti EU:n toimielimiä vahvistamaan tukeansa ihmisoikeuksien puolustajille Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteyteen perustettavan seurantakeskuksen avulla, jotta voidaan parantaa yksittäisten tapausten seuraamista sekä koordinointia muiden kansainvälisten ja eurooppalaisten järjestöjen kanssa;

79. suhtautuu myönteisesti ihmisoikeuksien puolustajia koskevien EU:n suuntaviivojen vuonna 2008 annettuun tarkistettuun versioon; korostaa, että siihen on sisällytetty määräyksiä, joilla on tarkoitus parantaa EU:n ulkomaanedustustojen ihmisoikeuksien puolustajille antamaa tukea ja suojelua, kuten paikalliset strategiat suuntaviivojen täytäntöönpanoa varten, paikallisia ihmisoikeuksia käsittelevät työryhmät ja vähintään yhden vuosittaisen kokouksen järjestäminen ihmisoikeuksien puolustajien ja diplomaattien välillä; ilmaisee samalla tyytyväisyytensä siihen, että mahdollisuus myöntää väliaikaisia viisumeita ja vastaanottaa tilapäisesti ihmisoikeuksien puolustajia EU:n jäsenvaltioihin on sisällytetty suuntaviivoihin lyhyellä tähtäimellä toteutettavina toimenpiteinä kolmansissa maissa vaarassa olevien ihmisoikeuksien puolustajien auttamiseksi ja suojelemiseksi,

80. kehottaa jälleen kerran neuvostoa ja jäsenvaltioita tarkastelemaan ihmisoikeuksien puolustajien hätäviisumeita käytännössä sisällyttämällä uuteen yhteisön viisumiohjeistoon selkeän viittauksen ihmisoikeuksien puolustajien erityistilanteeseen ja perustamalla näin erityisen nopeutetun viisumimenettelyn, joka voi perustua Irlannin ja Espanjan hallitusten kokemuksiin tässä asiassa; panee merkille keskustelun, joka koskee viisumien myöntämistä välittömässä vaarassa oleville tai suojaa tarvitseville ihmisoikeuksien puolustajille tilapäistä uudelleensijoitusta varten, ja kehottaa ulkoasiainvaliokuntaa edistämään tätä asiaa; katsoo, että Euroopan unionin ihmisoikeuksien puolustajia koskevien virallisten yhteydenottojen luottamuksellisuus on toisinaan hyödyksi, mutta kehottaa Euroopan unionin paikallista henkilöstöä tästä luottamuksellisuudesta huolimatta toimittamaan järjestelmällisesti kaikki hyödylliset tiedot virallisista yhteydenotoista luottamuksellisesti paikan päällä toimiville kansalaisjärjestöille, ihmisoikeuksien puolustajille sekä heidän perheillensä;

81. viittaa 13. lokakuuta 2008 annettuihin neuvoston päätelmiin Valko-Venäjästä sekä puheenjohtajavaltion 30. syyskuuta 2008 antamaan lausuntoon samassa kuussa Valko-Venäjällä pidetyistä parlamenttivaaleista; pahoittelee sitä, etteivät vaalit täyttäneet kansainvälisiä normeja ja ETYJ:n demokraattisia kriteereitä; on tyytyväinen viimeisen kansainvälisesti tunnustetun poliittisen vangin Alyaksandr Kazulinin vapauttamiseen ennen vaaleja; on kuitenkin edelleen huolissaan siitä, että vähintään kymmenen aktivistia suorittaa edelleen ”rajoitetun vapauden” rangaistuksia, jotka sallivat heidän oleskella vain kotona tai työpaikallaan; on kuitenkin edelleen hyvin huolissaan Valko-Venäjän ihmisoikeustilanteesta;

82. tuomitsee Kiinan hallituksen ihmisoikeuksien puolustajille olympiakisojen edellä asettamat tiukennetut rajoitukset, joilla heitä kiellettiin viestimästä puhelimitse ja Internetin välityksellä, heidän liikkeitään seurattiin ja heidät asetettiin eriasteisiin kotiaresteihin ja ennennäkemättömän valvonnan ja seurannan alaisiksi, minkä tuloksena monet aktivistit päättivät lykätä työskentelyään tai keskeyttää sen, kunnes kisat olivat ohi;

Torstai 7. toukokuuta 2009

83. kiinnittää erityistä huomiota siihen merkittävään vaikutukseen, joka sananvapaudella Internetissä voi olla suljettuihin yhteisöihin, ja kehottaa EU:ta tukemaan verkkotoisinajattelijoita kaikkialla maailmassa; kehottaa näin ollen neuvostoa ja komissiota puuttumaan kaikkiin eurooppalaisten yhtiöiden tarjoamien Internet- ja tietoyhteiskuntapalvelujen rajoituksiin kolmansissa maissa osana EU:n ulkomaankauppapolitiikkaa ja pitämään kaikkia tällaisten palvelujen tarjoamisen tarpeettomia rajoituksia kaupan esteinä;

84. on erittäin huolestunut siitä, että Iran on jatkanut vuonna 2008 pyrkimyksiään riippumattomien ihmisoikeuksien puolustajien ja kansalaisyhteiskunnan jäsenten vaientamiseksi ja että vakaviin ihmisoikeusrikkomuksiin syyllistytään edelleen; tuomitsee ihmisoikeuksien puolustajien mielivaltaiset pidätykset, kidutuksen ja vangitsemisen näiden työn vuoksi syytettyinä ”kansallisen turvallisuuden vastaisista toimista”; pahoittelee hallituksen nykyistä opettajien ja tutkijoiden vastaista politiikkaa, jossa estetään opiskelijoiden pääsy korkeakoulutukseen, sekä tuomitsee opiskelija-aktivistien vainon ja vangitsemisen;

85. ilmaisee olevansa huolestunut Nicaraguan ja Venezuelan ihmisoikeustilanteesta ja useisiin näiden maiden ihmisoikeusjärjestöihin kohdistuvista hyökkäyksistä ja loukkauksista; kehottaa tältä osin Nicaraguan ja Venezuelan hallituksia ja viranomaisia toimimaan demokraattisten oikeuksien, vapauksien ja oikeusvaltioperiaatteen suojelemiseksi;

86. toistaa kuubalaisia Saharov-palkinnon saajia Oswaldo Payá Sardiñasia ja ”Damas de Blanco” -ryhmää (”Naiset valkoisissa”) koskevan kantansa; pitää tuomittavana, että maa, jonka kanssa EU on aloittanut uudelleen poliittisen vuoropuhelun kaikissa asioissa, ihmisoikeudet mukaan luettuina, kieltäytyy sallimasta sitä, että Oswaldo Payá ja Naiset valkoisissa -ryhmä osallistuvat palkinnon 20-vuotisjuhlaan; tuomitsee jyrkästi Saharov-palkinnon saajiin kohdistetun järjestelmällisen väkivallan ja toistuvan häirinnän; kehottaa tässä suhteessa Kuuban hallitusta vapauttamaan välittömästi kaikki poliittiset vangit ja mielipidevangit sekä tunnustamaan kaikkien kuubalaisten oikeuden voida vapaasti tulla maahan ja poistua maasta;

Ihmisoikeusvuoropuhelua koskevat suuntaviivat ja tunnustetut neuvottelut kolmansien maiden kanssa

87. ottaa huomioon Ranskan puheenjohtajuuskaudella hyväksyttyjen ihmisoikeusvuoropuheluja kolmansien maiden kanssa koskevien suuntaviivojen ajan tasalle saatetun version; kehottaa jälleen kerran neuvostoa ja komissiota käynnistämään näiden suuntaviivojen kattavan arvioinnin jokaisen vuoropuhelun ja niissä saatujen tulosten perusteellisen arvioinnin pohjalta ja kehittämään tätä tarkoitusta varten selkeitä indikaattoreita jokaisen vuoropuhelun vaikutuksien arvioimiseksi sekä kriteerit vuoropuhelujen käynnistämiselle, keskeyttämiselle ja uudelleen aloittamiselle; korostaa, että on tarpeellista jatkaa toimielinten välisten epävirallisten kokousten pitämistä ennen kutakin vuoropuhelua sekä vuoropuhelujen jälkeen, jotta voidaan lisätä toimielinten välistä tietojen vaihtoa ja mahdollistaa tarvittaessa parempi koordinoinnin taso; muistuttaa tässä yhteydessä, että maakohtaisten ihmisoikeusstrategioiden hyväksyntä vahvistaisi osaltaan Euroopan unionin ihmisoikeuspolitiikan yhtenäisyyttä;

88. korostaa tässä yhteydessä jälleen kerran edellä mainitussa ihmisoikeusvuoropuhelujen toiminnasta ja ihmisoikeuksia koskevista kolmansien maiden kuulemisista 6. syyskuuta 2007 annetussa parlamentin päätöslauselmassa esitettyjä ehdotuksia;

89. pahoittelee, että dalai-laman Euroopan-vierailun vuoksi Kiina siirsi 11. huippukokousta Euroopan unionin kanssa; korostaa tarvetta tehostaa radikaalisti ja pohtia uudelleen Euroopan unionin ja Kiinan välistä ihmisoikeusvuoropuhelua; ilmaisee huolensa Kiinan vakavista ihmisoikeusrikkomuksista ja korostaa, että hallituksen ennen elokuussa 2008 järjestettyjä olympialaisia antamista lupauksista huolimatta ihmisoikeustilanne ei ole parantunut; huomauttaa lisäksi, että yhdistymisvapauden, ilmaisunvapauden ja uskonnonvapauden rajoituksia on tiukennettu entisestään; tuomitsee jyrkästi tiibetiläisiin kohdistetut kovat otteet Tiibetin halki vyöryneen, 10. maaliskuuta 2008 alkaneen protestiaallon jälkeen sekä siitä lähtien Tiibetissä

lisääntyneet Kiinan hallituksen sortotoimet ja kehottaa molempia osapuolia aloittamaan uudelleen vilpittömän ja tulossuuntautuneen vuoropuhelun "tiibetiläisten todellisesta itsemääräämisoikeudesta tehdyn muistion" pohjalta; toteaa, että huolimatta Kiinan hallituksen toistuvista vakuutteluista sen aikeista ratifioida kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva kansainvälinen yleissopimus ratifiointia on yhä kesken; viittaa Saharovin mielipiteenvapauspalkinnon vuonna 2008 saaneen kiinalaisen toisinajattelijan Hu Jian pidätyksestä 17. tammikuuta 2008 antamaansa päätöslauselmaan ([1]); kehottaa Kiinan hallitusta vapauttamaan Hu Jian välittömästi ja peruuttamaan hänen vaimonsa Zeng Jinyanin ja tyttärensä kotiarestin; tuo ilmi samoin painostustoimien sarjan, joka suunnattiin Kiinan demokraattisia uudistuksia ja 9. joulukuuta 2008 vangitun toisinajattelija Liu Xiaobon vapauttamista vaativan "Peruskirja 08" -vetoomuksen allekirjoittajia vastaan; ilmaisee huolensa siitä, että oikeusjärjestelmä on edelleen altis mielivaltaiselle ja usein poliittisin motiivein tapahtuvalle asioihin sekaantumiselle, sekä muun muassa valtionsalaisuuksia koskevasta järjestelmästä, joka estää hyvän hallinnon ja oikeusvaltioperiaatteeseen perustuvan järjestelmän kehittämisessä tarvittavan avoimuuden; pahoittelee tässä yhteydessä niiden asianajajien järjestelmällistä rankaisemista, jotka pyrkivät saamaan Kiinan oikeusjärjestelmän toimimaan Kiinan oman lainsäädännön ja sen kansalaisten oikeuksien mukaisesti; panee merkille, että internetin sananvapaus on Kiinassa edelleen hyvin hauras, ja kehottaa näin ollen verkkosisällön hosting-palveluja tarjoavia eurooppalaisia yrityksiä olemaan paljastamatta ulkomaisille viranomaisille mitään tietoja, joiden avulla voidaan tunnistaa jokin yksittäinen kyseisen palvelun käyttäjä, paitsi oikeutettuihin lainvalvontatarkoituksiin yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen mukaisesti;

90. on edelleen huolissaan siitä, että ihmisoikeusvuoropuhelu Iranin kanssa on ollut pysähdyksissä vuodesta 2004 alkaen, koska ihmisoikeustilanne ei ole lainkaan kehittynyt myönteisesti eikä Iran ole tehnyt yhteistyötä; kehottaa Iranin viranomaisia aloittamaan uudelleen vuoropuhelun kaikkien demokratialle omistautuneiden kansalaisyhteiskunnan sidosryhmien tukemiseksi ja demokraattisia, institutionaalisia ja perustuslaillisia uudistuksia edistävien nykyisten menettelyjen vahvistamiseksi rauhanomaisin, väkivallattomin keinoin, varmistamaan näiden uudistusten kestävyyden ja vahvistamaan kaikkien iranilaisten ihmisoikeuksien puolustajien ja kansalaisyhteiskunnan edustajien osallistumista poliittiseen päätöksentekoon, mikä vahvistaa näiden asemaa yleisessä poliittisessa vuoropuhelussa; on erittäin huolissaan siitä, että ihmisoikeustilanne on huonontunut Iranissa vuonna 2008 ja että ilmaisunvapautta ja kokoontumisvapautta rajoitetaan edelleen; ilmaisee tässä yhteydessä syvän huolensa siitä, että toimittajia, kirjailijoita, tutkijoita sekä naisten oikeuksia ja ihmisoikeuksia puolustavia aktivisteja vainotaan; on edelleen huolissaan Iranin etnisten ja uskonnollisten vähemmistöjen sorrosta; tuomitsee Iranissa lisääntyneen kuolemanrangaistuksen käytön, joka kohdistuu myös nuoriin;

91. pahoittelee Euroopan unionin ja Venäjän välisten ihmisoikeuksia koskevien kuulemisten tuloksettomuutta; pahoittelee Venäjän viranomaisten kieltäytymistä osallistumisesta yhteenkään pyöreän pöydän tapaamiseen, joissa valmisteltiin kansallisia ja kansainvälisiä kansalaisjärjestöjä koskevia kuulemisia; toteaa, että Euroopan unioni esitti kuulemisissa ihmisoikeuksia koskevia huolia keskittyen erityisesti ilmaisunvapauteen ja kokoontumisvapauteen, kansalaisyhteiskunnan toimintaan, vähemmistöjen oikeuksiin, rasismin ja muukalaisvihan torjuntaan sekä lasten ja naisten oikeuksiin sekä niin EU:n kuin Venäjänkin kansainvälisiin ihmisoikeusvelvoitteisiin; pahoittelee, että Euroopan unioni ei tästä huolimatta ole onnistunut samaan aikaan mitään muutosta Venäjän politiikkaan erityisesti rankaisemattomuuden ja tuomioistuinten riippumattomuuden, ihmisoikeuksien puolustajien ja poliittisten vankien, kuten Mihail Hodorkovskin kohtelun, tiedotusvälineiden riippumattomuuden ja ilmaisunvapauden, etnisten ja uskonnollisen vähemmistöjen kohtelun, armeijan oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen, seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän ja muiden asioiden osalta; viittaa Hanti-Mansijskissa 26. ja 27. kesäkuuta 2008 pidettävästä EU:n ja Venäjän huippukokouksesta 19. kesäkuuta 2008 antamaansa päätöslauselmaan ([2]); ilmaisee jälleen kerran huolensa ihmisoikeuksien puolustajien tilanteen huononemisesta sekä kansalaisjärjestöjen kohtaamista vaikeuksista rekisteröitymisessä ja toimintansa harjoittamisessa; toistaa huolensa ääriliikkeiden vastaisesta laista, joka voi vaikuttaa vapaaseen tiedonkulkuun ja johtaa siihen, että Venäjän viranomaiset rajoittavat entisestään riippumattomien toimittajien ja poliittisen opposition ilmaisunvapautta; ilmaisee Amnesty Internationalin vuoden 2008 raportin mukaisen huolensa siitä, ettei syyttäjänvirasto ole vieläkään kunnioittanut Mihail Hodorkovskin ja tämän yhtiökumppanin Platon Lebedevin kansainvälisten normien mukaista oikeutta tasapuoliseen oikeudenkäyntiin, ja pahoittelee syvästi sitä, että Venäjän viranomaiset sallivat öljy-yhtiö Jukosin

([1]) EUVL C 41 E, 19.2.2009, s. 82.
([2]) Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0309.

Torstai 7. toukokuuta 2009

entisen varatoimitusjohtajan Vasili Aleksanianin terveydentilan huonontua kriittisen tilaan tämän kieltäydyttyä antamasta väärää todistusta Mihail Hodorkovskia vastaan; kehottaa Euroopan neuvoston parlamentaarisen yleiskokouksen tavoin Venäjän viranomaisia "käyttämään kaikkia käytettävissä olevia oikeudellisia keinoja" varmistaakseen Igor Sutiaginin ja Valentin Danilovin vapauttamisen; on tyytyväinen Mihail Trepashkinin vapautukseen; pahoittelee syvästi sitä, että ODIHR:n vaalitarkkailu Venäjän presidentinvaalissa maaliskuussa 2008 oli peruutettava Venäjän viranomaisten vaalitarkkailulle asettamien rajoitusten vuoksi;

92. panee merkille, että on olemassa ihmisoikeuksien alakomiteoita, joissa on mukana Välimeren etelärannan maita (Marokko, Tunisia, Libanon, Jordania, Egypti, Israel ja palestiinalaishallinto) Euroopan naapuruuspolitiikan mukaisesti, ja kehottaa neuvostoa ja komissiota perustamaan ihmisoikeuksien alakomiteoita kaikkien naapurivaltioiden kanssa; toistaa kehotuksensa parlamentin jäsenten ottamisesta mukaan tällaisten alakomiteoiden tapaamisten valmisteluun ja tapaamisten tulosten tiedottamisesta; on tyytyväinen siihen, että komission edustusto asianomaisessa maassa ja komission asiasta vastaavat yksiköt Brysselissä ovat kuulleet kansalaisyhteiskuntaa etu- ja jälkikäteen; epäilee kuitenkin käytettyjen menetelmien tehokkuutta ja johdonmukaisuutta sekä erityisesti alakomiteoissa käytyjen keskustelujen arviointiperusteita; uskoo alakomiteoiden mahdollistavan toimintasuunnitelmiin kirjattujen ihmisoikeuskysymysten erityisen seurannan, mutta korostaa, ettei ihmisoikeuskeskustelua todellakaan voida uskoa näiden alakomiteoiden varaan ja korostaa koordinoinnin tarvetta muiden maahanmuuton kaltaisia ihmisoikeuksiin liittyviä asioita käsittelevien alakomiteoiden kanssa; korostaa tarvetta sisällyttää nämä asiat korkeimman tason poliittiseen vuoropuheluun EU:n politiikan johdonmukaisuuden parantamiseksi tällä alalla; on vakuuttunut, että Euroopan naapuruuspolitiikka voi nykymuodossaan (toimintasuunnitelmat, seurantakertomukset ja alakomiteat) olla merkittävä kannustin ihmisoikeuksien edistämiseen, mikäli Euroopan unioni päättää osoittaa, että siltä löytyy todellista poliittista tahtoa varmistaa ihmisoikeuksien ensisijaisuuden kunnioittaminen johdonmukaisesti, järjestelmällisesti ja laajakantoisesti; uskoo siksi, että ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden kunnioittamisen on aina oltava Euroopan unionin ja kolmannen maan välisten suhteiden vahvistamisen edellytys; kehottaa neuvostoa ja komissiota kiinnittämään asianmukaista huomiota ihmisoikeuksia koskevaan vuoropuheluun ja yhteistyöhön, kun Libyan kanssa neuvotellaan puitesopimuksen tekemisestä;

93. pahoittelee syvästi sotatoimien viimeaikaista kiihtymistä ja humanitaarisen tilanteen huonontumista entisestään Gazassa ja ilmaisee samalla varauksettoman myötätuntonsa Etelä-Israelin siviiliväestölle; kehottaa kaikkia osapuolia noudattamaan tinkimättä YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 1860 (2009) kestävän tulitauon aikaansaamiseksi; korostaa, että kansainvälistä humanitaarista oikeutta rikkoneet on saatettava vastuuseen viipymättä ja tehokkaasti; suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti UNCHR:n päätökseen nimittää riippumaton tiedonhankintavaltuuskunta tutkimaan kaikkia äskettäiseen Gazan konfliktiin liittyviä sotarikoksia ja vakavia ihmisoikeusloukkauksia; kehottaa kaikkia osapuolia tekemään yhteistyötä YK:n ihmisoikeustutkijoiden kanssa; panee merkille ulkosuhteiden neuvoston 27. tammikuuta 2009 antaman sitoumukseen seurata tiiviisti kyseisiä tutkimuksia ja pyytää komissiota päättämään tiiviissä neuvonpidossa jäsenvaltioiden kanssa jatkotoimista, kun tutkimusten tulokset on saatu;

94. panee merkille 5. kesäkuuta 2008 käydyn EU:n ja Uzbekistanin välisen ihmisoikeusvuoropuhelun toisen kierroksen; panee merkille Taskentissa 2. ja 3. lokakuuta 2008 järjestetyn seminaarin tiedotusvälineiden vapaudesta; katsoo kuitenkin, ettei seminaarissa saavutettu sen tavoitetta ihmisoikeusrikkomuksia ja tiedotusvälineiden vapautta koskevasta avoimesta keskustelusta, kuten alun perin oli aikomus; panee merkille, ettei Andijanin verilöylyä koskevaa riippumatonta kansainvälistä tutkimusta ole vieläkään käynnistetty eikä Uzbekistanin ihmisoikeustilanne ole parantunut lainkaan; on tyytyväinen kahden ihmisoikeuksien puolustajan, Dilmurod Mukhiddinovin ja Mamarajab Nazarovin vapautukseen; tuomitsee ihmisoikeuksien puolustajien ja riippumattomien journalistien pitämisen vankilassa poliittisin perustein nostettujen syytteiden perusteella ja kehottaa Uzbekistanin viranomaisia vapauttamaan kaikki ihmisoikeuksien puolustajat ja muut poliittiset vangit; toistaa syvän huolensa riippumattoman toimittajan Salijon Abdurahmanovin sekä ihmisoikeusaktivisti Agzam Turgunovin vangitsemisesta; panee merkille 13. lokakuuta 2008 annetut neuvoston päätelmät Uzbekistanista; kehottaa Uzbekistanin viranomaisia hyväksymään Human Rights Watch -järjestön

uuden paikalla toimivan maajohtajan akkreditoinnin ja sallimaan järjestön samoin kuin muiden kansainvälisten järjestöjen ja kansalaisjärjestöjen esteettömän toiminnan; kehottaa Uzbekistania tekemään täysimääräistä ja tehokasta yhteistyötä kidutusta ja ilmaisunvapautta käsittelevien YK:n erityisraportoijien kanssa ja kumoamaan kansalaisjärjestöjen rekisteröitymistä ja toimintaa koskevat rajoitukset Uzbekistanissa; panee merkille, että neuvosto on päättänyt olla uusimatta yhteisessä kannassa 2007/734/YUTP ([1]) esitettyjä tiettyjen henkilöiden matkustusrajoituksia, jotka keskeytettiin 15.–16. lokakuuta 2007 ja 29. huhtikuuta 2008 tehtyjen neuvoston päätelmien mukaisesti; on tyytyväinen siihen, että neuvosto kuitenkin päätti jatkaa kyseisessä yhteisessä kannassa asetettua aseidenvientikieltoa 12 kuukaudella; kehottaa neuvostoa ja komissiota tarkastelemaan yleistä ihmisoikeustilannetta Uzbekistanissa; toistaa vaatimuksensa poliittisten vankien välittömästä vapauttamisesta; ottaa huomioon Euroopan unionin puheenjohtajavaltion yksittäistapauksista 17. joulukuuta 2008 antaman päätöslauselman;

95. on tyytyväinen siihen, että Euroopan unionin ja Turkmenistanin välisen ihmisoikeusvuoropuhelun ensimmäinen kierros käytiin heinäkuussa 2008; on tyytyväinen Turkmenistanin ihmisoikeustilannetta koskevien huolien julkituomiseen erityisesti mielipiteenvapauden ja kokoontumisvapauden, tuomioistuinten riippumattomuuden ja kansalaisyhteiskunnan toiminnan osalta; viittaa EU:n Keski-Aasian strategiasta 20. helmikuuta 2008 antamaansa päätöslauselmaan ([2]) ja toistaa, että Turkmenistanin on edistyttävä keskeisillä aloilla, jotta EU voi tehdä väliaikaisen sopimuksen, muun muassa sallimalla Punaisen Ristin kansainvälisen komitean vapaan ja esteettömän pääsyn alueelle, uudistamalla koulutusjärjestelmää kansainvälisten standardien mukaisesti, vapauttamalla ehdoitta kaikki poliittiset vangit ja mielipidevangit, kumoamalla kaikki hallituksen asettamat matkustusesteet sekä sallimalla kaikkien kansalaisjärjestöjen ja ihmisoikeuselinten vapaan toiminnan valtiossa; kehottaa neuvostoa ja komissiota ilmaisemaan selkeästi ennen väliaikaisen sopimuksen allekirjoittamista, mitä parannuksia ihmisoikeuksien alalla on tehtävä, ja vahvistamaan asiaa koskevan etenemissuunnitelman selkeine määräaikoineen;

96. suhtautuu myönteisesti neuvoston haluun käynnistää ihmisoikeusvuoropuhelut myös kaikkien muiden Keski-Aasian valtioiden kanssa; toivoo, että vuoropuhelut ovat tulossuuntautuneita ja täysin Euroopan unionin kolmansien maiden kanssa käytäviä ihmisoikeusvuoropuheluita koskevien suuntaviivojen mukaisia, ja että niissä varmistetaan kansalaisyhteiskunnan ja Euroopan parlamentin osallistuminen vuoropuheluun; kehottaa neuvoston ja komission sihteeristöjä osoittamaan vuoropuhelujen käynnistämiseen riittävät resurssit;

97. korostaa niin Turkin kuin EU:nkin merkittävää sitoutumista Turkin assosiaatioprosessin Turkin käynnissä olevien ihmisoikeusuudistusten osalta; pitää Turkin hallituksen päätöstä sallia kurdinkieliset televisiolähetykset myönteisenä askeleena kohti sananvapautta Turkissa; pahoittelee kuitenkin sitä, että kurdin kielen käyttö on edelleen kielletty parlamentissa ja poliittisessa kampanjoinnissa; toistaa, että tarvitaan lisää lainsäädäntöuudistuksia, jotta voidaan taata vähemmistöjen ja täysimittaisen ilmaisunvapauden kunnioittaminen ja suojeleminen Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti; toteaa huolestuneena, että ihmisoikeussäännösten ja varsinkaan kidutuksen vastaisen yleissopimuksen lisäpöytäkirjan, vammaisten oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen sekä ECHR:n 4., 7. ja 12. lisäpöytäkirjan ratifioinnissa ei ole tapahtunut edistymistä;

98. kehottaa Pakistanin hallitusta toteuttamaan asianmukaiset toimet Pakistanin ihmisoikeustilanteen parantamiseksi; viittaa Amnesty Internationalin vaatimukseen, jossa kehotetaan Pakistanin hallitusta palauttamaan oikeudet kaikille entisen presidentin Pervez Musharaffin vuonna 2007 laittomasti virasta syrjäyttämille tuomareille; ilmaisee tyytyväisyytensä siihen, että EU lähetti riippumattoman vaalitarkkailuvaltuuskunnan parlamenttivaaleihin helmikuussa 2008; panee tyytyväisenä merkille, että vaalit olivat sääntöjen mukaiset ja lisäsivät kansalaisten luottamusta demokraattiseen prosessiin; toteaa, että EU on sitoutunut tukemaan demokraattisten toimielinten vahvistamista, ja kehottaa neuvostoa ja komissiota tukemaan oikeuslaitoksen ja asianajajien käynnistämää demokratialiikettä erityisesti kutsumalla joitakin näiden edustajia, muun muassa asianajaja Choudhryn; korostaa tarvetta sisällyttää ihmisoikeudet yhdeksi EU:n ensisijaiseksi tavoitteeksi jatkuvassa vuoropuhelussa Pakistanin kanssa;

([1]) Neuvoston yhteinen kanta 2007/734/YUTP, vahvistettu 13 päivänä marraskuuta 2007, Uzbekistania koskevista rajoittavista toimenpiteistä (EUVL L 295, 14.11.2007, s. 34).

([2]) Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2008)0059.

Torstai 7. toukokuuta 2009

99. suhtautuu myönteisesti neuvoston ehdotuksiin vuoropuhelun aloittamisesta ihmisoikeuksista useiden Latinalaisen Amerikan maiden kanssa; korostaa, että kyseisiin vuoropuheluihin olisi sisällytettävä ihmisoikeusasioita koskevat ehdottomat ja konkreettiset vaatimukset, joilla asetetaan yhtäläisesti velvoitteita EU:n toimielimille niiden suhteissa asianomaisiin maihin; korostaa, että on tarpeen ottaa mukaan Keski-Amerikan maat; panee merkille, että Kuuban hallitus allekirjoitti helmikuussa 2008 kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen; kehottaa ratifioimaan kyseiset yleissopimukset varauksetta; kehottaa Kuuban hallitusta vapauttamaan kaikki poliittiset vangit ja kunnioittamaan allekirjoittamissaan yleissopimuksissa suojeltuja oikeuksia; panee merkille neuvoston 20. kesäkuuta 2008 tekemän päätöksen Kuubaan kohdistettujen epävirallisten pakotteiden poistamisesta; toteaa, että neuvosto päättää vuonna 2009 siitä, jatkaako se Kuuban kanssa käytävää poliittista vuoropuhelua sen perusteella, onko ihmisoikeuksien alalla tapahtunut merkittävää edistymistä;

100. kehottaa Georgiassa valtaapitävää Venäjää pitämään kiinni ihmisoikeuksista, myös kansalaisten oikeudesta palata koteihinsa, Abhasiassa ja Etelä-Ossetiassa; kehottaa kaikkia osapuolia jatkamaan 12. elokuuta ja 8. syyskuuta 2008 tehtyjen sopimusten mukaisten velvoitteidensa täytäntöönpanoa; kehottaa kaikkia asianosaisia hallituksia edelleen toimittamaan yksityiskohtaisia karttoja ja tietoja konfliktin koettelemasta alueesta, jonne on ammuttu rypäleammuksia, näiden poistamisen helpottamiseksi ja jotta alueet olisivat turvallisia siviileille; katsoo, että molempien hallitusten on myös varmistettava, että kansalaisille tiedotetaan räjähtämättömien ammusten vaarallisuudesta julkisin tiedotuskampanjoin; kehottaa asiasta vastaavia viranomaisia hyväksymään kansainvälisten ihmisoikeustarkkailijoiden lähettämisen Etelä-Ossetiaan ja Abhasiaan;

101. ilmaisee huolensa siitä, että Burman ihmisoikeustilanteessa ei tapahdu edistystä, etenkin vuonna 2010 pidettäväksi suunniteltuja vaaleja silmälläpitäen; tuomitsee yli sadan Burman opposition jäsenen viimeaikaiset pidätykset ja heidän lavastetuissa oikeudenkäynneissä saamansa tuomiot sekä heille määrätyt äärimmäisen kovat rangaistukset; kehottaa Burman hallitusta vapauttamaan kaikki poliittiset vangit välittömästi; katsoo, että parlamentin olisi lähetettävä arvovaltainen valtuuskunta Burmaan, koska nykyinen ihmisoikeustilanne ei edelleenkään ole muuttumassa parempaan suuntaan kaikista pakotteista huolimatta, ja että kansainvälistä painostusta Burman hallitusta kohtaan on tehostettava;

Neuvoston ja komission toiminnan yleinen valvonta kahden puheenjohtajavaltion toiminta mukaan luettuna

102. kehottaa neuvoston puheenjohtajavaltiota kiinnittämään huomiota ihmisoikeuksien osalta erityistä huolta herättäviin valtioihin;

103. ilmaisee tyytyväisyytensä Euroopan kulttuurienvälisen vuoropuhelun teemavuoden 2008 tapahtumiin ja keskusteluun ja panee tyytyväisenä merkille kahden puheenjohtajavaltion puheenjohtajuuskauden aikana tehdyt aloitteet;

104. ilmaisee tyytyväisyytensä puheenjohtajavaltio Ranskan ja komission 10. joulukuuta 2008 järjestämään Euroopan unionin kymmenenteen kansalaisjärjestöjen ihmisoikeusfoorumiin, jonka aiheena oli maailmanlaajuisen ihmisoikeusjulistuksen 60. vuosipäivä ja jossa tarkasteltiin erityisesti naisten syrjintää;

105. pyytää, että Euroopan unioni toimii entistä tehokkaammin ja päättäväisemmin auttaessaan vakiinnuttamaan poliittisen yhteisymmärryksen Darfurin konfliktissa ja edistäessään kattavan rauhansopimuksen täytäntöönpanoa; korostaa, että rankaisemattomuus on saatava loppumaan määräämällä Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston rankaisujärjestelmästä; ilmaisee tyytyväisyytensä Euroopan unionin tukeen kansainvälisen rikostuomioistuimen Darfurin osalta antamille pidätysmääräyksille, jotka on täytäntöönpantava mahdollisimman pian;

106. on tyytyväinen YK:n turvallisuusneuvoston 24. syyskuuta 2008 antamaan päätöslauselmaan YK:n tarkkailijaryhmän toimikauden jatkamisesta Keski-Afrikan tasavallassa ja Tšadissa maaliskuuhun 2009 sekä Yhdistyneiden Kansakuntien aikomukseen sallia YK:n sotajoukkojen käyttäminen EUFOR Tšad/CAR-operaation jatkona sekä Tšadissa että Keski-Afrikan tasavallassa;

107. on tyytyväinen neuvoston laatimiin ja säännöllisesti päivittämiin luetteloihin niistä valtioista, joiden osalta toteutetaan ylimääräisiä keskitettyjä toimia lasten osallistumisesta aseellisiin selkkauksiin, kuolemanrangaistuksesta (niin kutsutut käännekohtavaltiot) ja ihmisoikeuksien puolustajista annettujen Euroopan unionin suuntaviivojen täytäntöönpanemiseksi;

108. toistaa pyyntönsä siitä, että kaikissa ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevissa kolmansien maiden kanssa käytävissä keskusteluissa, välineissä, asiakirjoissa ja raporteissa, myös vuosittaisissa ihmisoikeusraporteissa, tarkasteltaisiin eksplisiittisesti myös etnistä, kansalaisuuteen perustuvaa ja uskonnollisten vähemmistöjen syrjintää, uskonnonvapautta sekä uskontoon kohdistuvaa suvaitsemattomuutta sekä vähemmistöuskontoihin kohdistuvia syrjiviä käytäntöjä, yhteiskuntaluokkaan perustuvaa syrjintää, alkuperäiskansojen oikeuksien suojelua ja edistämistä, naisten ihmisoikeuksia sekä lasten, vammaisten ja kehitysvammaisten sekä eri tavoin seksuaalisesti suuntautuneiden ja sukupuoli-identiteetiltään erilaisten henkilöiden oikeuksia ottaen täysimääräisesti mukaan näitä edustavat järjestöt niin Euroopan unionissa kuin kolmansissa maissa tarpeen mukaan;

109. panee merkille puheenjohtajavaltio Ranskan käynnistämän aloitteen Välimeren unionista uutena demokratian ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen edistämistä koskevana haasteena; panee merkille, että Välimeren puolesta toteutettujen Euroopan unionin toimien kehittäminen ei saa merkitä sitä, että tarvittaville uudistuksille demokratian ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseksi alueella annetaan vähemmän huomiota ja painoarvoa;

Komission ulkoisen tuen ohjelmat ja demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskeva eurooppalainen rahoitusväline

110. on tyytyväinen siihen, että parlamentin ensisijaiset tavoitteet on otettu huomioon demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen ohjelma-asiakirjoissa vuosille 2007 ja 2008;

111. kehottaa päivittämään sähköiset oppaat, joiden on määrä kattaa kaikki maantieteellisesti ja teemakohtaisesti järjestetyt demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen hankkeet;

112. panee tyytyväisenä merkille esitetyn mielenkiinnon esiteltäessä uuden ihmisoikeuksien puolustajien tukemista koskevan tavoitteen mukaisia hankkeita ja mahdollisuuksia pikaisiin toimiin näiden suojelemiseksi; panee merkille, että komissio on valinnut 11 tuensaajaa näiden hankkeiden täytäntöönpanoon ja olettaa tositoimien käynnistyvän vuoden 2009 alussa;

113. kehottaa jälleen kerran komissiota mukauttamaan demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevan eurooppalaisen rahoitusvälineen täytäntöönpanoon osoitetun henkilöstön määrää sekä päätoimipaikassa että valtuuskunnissa uuden välineen erikoisuuksien ja ongelmien huomioimiseksi;

114. kehottaa komissiota varmistamaan unionin ensisijaisten poliittisten tavoitteiden sekä sen tukemien hankkeiden ja ohjelmien johdonmukaisuuden erityisesti kahdenvälisissä ohjelmissaan kolmansien maiden kanssa;

Vaaliapu ja -tarkkailu

115. panee tyytyväisenä merkille, että EU hyödyntää yhä enemmän vaaliapua ja -tarkkailua demokratian edistämiseksi kolmansissa maissa ja tukee näin ihmisoikeuksien, perusvapauksien ja oikeusvaltion kunnioittamista ja että näiden toimintojen laatu ja riippumattomuus tunnustetaan laajalti;

116. korostaa, että EU:n laaja-alaiset menetelmät, jotka kattavat koko vaalikauden ja joihin sisältyy sekä vaaliapu että -tarkkailu, ovat olleet suuri menestys EU:lle, josta on niiden myötä tullut johtava kansainvälinen vaalitarkkailuorganisaatio;

Torstai 7. toukokuuta 2009

117. on tyytyväinen EU:n ensimmäiseen vaalitarkkailun käsikirjaan, joka julkaistiin huhtikuussa 2008; panee tyytyväisenä merkille erityisen sukupuolten välistä tasa-arvoa koskevan osion; toteaa, että uudessa käsikirjassa esitetään kattava katsaus EU:n vaalitarkkailun menetelmistä ja kuvaus siitä, kuinka vaalitarkkailua suunnitellaan, toteutetaan ja pannaan täytäntöön, ja siitä, kuinka arvioinnissa ja raportoinnissa käytetään kansainvälisiä standardeja;

118. vaatii tehostettua tarkkaavaisuutta niiden valintakriteerien osalta, joiden perusteella valitaan valtiot vaalitukea tai -tarkkailua varten, ja kansainvälisellä tasolla vahvistettujen menetelmien ja sääntöjen noudattamista, erityisesti tarkkailun riippumattoman luonteen osalta;

119. toistaa esittämänsä pyynnöt, että vaalimenettely vaaleja edeltävine ja seuraavine vaiheineen sisällytetään eri tasoilla käytävään poliittiseen vuoropuheluun kyseisten kolmansien maiden kanssa EU:n politiikan johdonmukaisuuden varmistamiseksi sekä ihmisoikeuksien ja demokratian ratkaisevan aseman vahvistamiseksi;

Ihmisoikeuksien huomioon ottaminen kaikilla aloilla

120. kehottaa komissiota edelleen seuraamaan tiiviisti yleinen tullietuusjärjestelmä plus (GSP+) -etuuksien myöntämistä valtioille, joissa ILO:n kahdeksan yleissopimuksen täytäntöönpanossa on ollut vakavia puutteita, jotka ovat koskeneet keskeisten työnormien noudattamista, kansalaisoikeuksien ja poliittisten oikeuksien kunnioittamista tai vankityövoiman käyttöä; kehottaa komissiota laatimaan kriteerit sen määrittämiseksi, milloin GSP-etuudet on peruttava ihmisoikeuksien perusteella;

Taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset (TSS) oikeudet

121. korostaa, että taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset oikeudet ovat aivan yhtä merkittäviä kuin kansalaisoikeudet ja poliittiset oikeudet; korostaa EU:n sitoutuneen tukemaan vuosituhattavoitteiden saavuttamista, kuten joulukuussa 2007 ja kesäkuussa 2008 kokoontuneiden Eurooppa-neuvostojen päätelmissä esitettiin;

122. kehottaa EU:ta ottamaan TSS-oikeuksien suojelemisen huomioon kaikissa ulkosuhteissaan kolmansien maiden kanssa, ottamaan ne säännöllisesti esityslistalle kolmansien maiden kanssa käytävissä ihmisoikeusvuoropuheluissa ja kuulemisissa ja ajamaan taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen liittyvän valinnaisen pöytäkirjan täytäntöönpanoa erityisesti sen valitusmekanismin tehokkaan toiminnan edistämiseksi;

123. kehottaa neuvostoa ja komissiota varmistamaan TSS-oikeuksien johdonmukaisen kunnioittamisen EU:n kehitysyhteistyö-, ulkomaankauppa- ja ihmisoikeuspolitiikassa ja perustamaan tätä varten TSS-oikeuksia käsittelevän yksiköiden välisen työryhmän;

124. korostaa, että ihmisoikeuksiin sisältyy myös oikeus ruokaan, asuntoon, koulutukseen, veteen, maahan, ihmisarvoiseen työhön, sosiaaliturvaan ja ammattiyhdistyksen muodostamiseen ja että on erityisen tärkeää varmistaa, että heikoimmassa asemassa olevat ryhmät, kuten muun muassa vähiten kehittyneiden, konfliktista kärsineiden tai kehittyvien valtioiden kansalaiset, alkuperäiskansat, ilmastonmuutospakolaiset ja maastamuuttajat, nauttivat näistä oikeuksista;

125. kehottaa komissiota pyrkimään erityisesti varmistamaan oikeuden ruokaan nykyisessä elintarvikekriisissä ja yleisessä talouskriisissä;

126. korostaa tarvetta edistää yritysten sosiaalista vastuuta ja velvoittaa EU:n jäsenvaltioissa toimipaikkaansa pitävät monikansalliset yritykset kunnioittamaan toiminnassaan kolmansissa maissa asiaankuuluvia ILO:n säännöksiä;

127. panee tyytyväisenä merkille, että GSP+-järjestelmä, joka yhdistää ihmisoikeudet ja kansainvälisen kaupan, kannustaa kestävään kehitykseen sekä hyvään hallintotapaan, ja kehottaa seuraamaan tiiviisti olennaista osaa koskevan lausekkeen noudattamista;

128. kehottaa jälleen kerran neuvostoa ja komissiota esittämään kansainvälisellä tasolla EU:n aloitteita seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin perustuvan vainoamisen ja syrjinnän torjumiseksi esimerkiksi edistämällä asiaa koskevan päätöslauselman antamista Yhdistyneiden Kansakuntien tasolla sekä myöntämällä tukea tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä edistäville kansalaisjärjestöille ja toimijoille;

Euroopan parlamentin asiaan puuttumisen vaikuttavuus ihmisoikeustapauksissa

129. odottaa, että ihmisoikeusasioita koskevat päätöslauselmat ja muut keskeiset asiakirjat käännetään niissä käsiteltyjen alueiden kielelle;

130. pitää myönteisenä uraauurtavaa lausuntoa, jota tuki 66 valtiota EU:n kaikki jäsenvaltiot mukaan lukien, joka esitettiin YK:n yleiskokouksessa 18. joulukuuta 2008 ja jossa vahvistettiin, että kansainvälisten ihmisoikeuksien suojelu käsittää seksuaalisen suuntautuneisuuden ja sukupuoli-identiteetin, ja vahvistaa syrjimättömyysperiaatteen, jonka mukaisesti ihmisoikeuksia on sovellettava samalla tavoin kaikkiin ihmisiin seksuaalisesta suuntautuneisuudesta ja sukupuoli-identiteetistä riippumatta;

131. kehottaa neuvostoa vastaamaan kouriintuntuvalla tavalla parlamentin virallisissa selonteoissa ja varsinkin kiireellisissä päätöslauselmissa esitettyihin toiveisiin ja huolenaiheisiin;

132. muistuttaa kolmansissa maissa vierailevia parlamentin valtuuskuntia siitä, että niiden on järjestelmällisesti sisällytettävä kolmansiin maihin suuntautuvien vierailujensa ohjelmaan ihmisoikeustilannetta koskeva parlamenttien välinen keskustelu sekä tapaamiset ihmisoikeuksien puolustajien kanssa, jotta saadaan ensi käden tietoa asianomaisen valtion ihmisoikeustilanteesta ja voidaan antaa heille tarvittaessa kansainvälistä näkyvyyttä ja suojelua;

133. on vakuuttunut siitä, että Euroopan parlamentissa tarvitaan yksi toimivaltainen ihmisoikeuksia käsittelevä elin yhteneväisen, tehokkaan, järjestelmällisen ja kattavan ihmisoikeuspolitiikan edistämiseen parlamentissa ja suhteessa neuvostoon ja komissioon, erityisesti kun otetaan huomioon Lissabonin sopimuksen ulkopolitiikan alaa koskevat määräykset;

134. on tyytyväinen Saharov-palkinnon 20. vuosipäivänä julkistetun Saharov-verkoston perustamisesta; katsoo, että olisi nopeasti päätettävä verkoston toimintatavoista ja annettava sille tarvittavat varat toteuttaa tavoitteensa; toistaa vaatimuksensa, että kaikille Saharov-palkinnon voittajille ja erityisesti Aung San Suu Kyille, Oswaldo José Payá Sardiñasille, kuubalaiselle Naiset valkoisissa -ryhmälle ja Hu Jialle myönnetään pääsy yhteisön toimielimiin; pahoittelee, että mitään merkittävää vastausta Kiinan, Burman ja Kuuban viranomaisille esitettyihin EU:n pyyntöihin perusoikeuksien sekä erityisesti ilmaisunvapauden ja poliittisen kokoontumisvapauden kunnioittamisesta ei ole saatu;

*

* *

135. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Yhdistyneille Kansakunnille, Euroopan neuvostolle ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestölle sekä tässä päätöslauselmassa mainittujen valtioiden ja alueiden hallituksille.